

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ณัฐรา สีทิศา

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มกราคม ๒๕๕๗

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม)

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
องค์การบริหารส่วนตำบลดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
มกราคม 2557
(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

B 16417

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์และคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ ของ
นางณัฏฐา สิทธิลา ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(พระครูวิจิตรปัญญากรณ์,ดร.)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี)

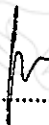
คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ดร.จ่านง กมลศิลป์)

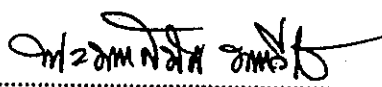

..... กรรมการ
(พระครูวิจิตรปัญญากรณ์,ดร.)

..... กรรมการ
(ดร.ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอนก ศิลปินิมาลัย)

..... กรรมการ
(ดร.กฤตยากร ลดาวัลย์)

คณะศึกษาศาสตร์ อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

..... รักษาการแทนคณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(พระมหาสมัคร มหาวีโร)

วันที่ 18 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2556

5411205074: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ความคิดเห็น/บทบาท/องค์การบริหารส่วนตำบล

ณัฐธา ลีทธิลา: ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด (INSIGHT OF PRE-SCHOOL CHILD DEVELOPMENT CENTRE COMMITTEES' ROLES AND DUTIES IN MAKING EDUCATIONAL ARRANGEMENTS AT TAMBON ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS IN KASET WISAI DISTRICT OF ROI ET PROVINCE)

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์: พระครูวิจิตรปัญญาภรณ์, ปร.ด., ธีรภัทร์ ถนแสนดี, ปร.ด., 82 หน้า., ปี พ.ศ. 2556.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ของประชาชนที่มี เพศ อายุ และระดับการศึกษา แตกต่างกัน และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด กลมตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นหัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 326 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าห้าระดับ ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .21 - .62 และค่าความเชื่อมั่นทบเท่ากับ .83 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสองกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้ t-test (Independent Samples) และค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หรือ F-test

ผลการวิจัย พบว่า

1) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารจัดการ รองลงมาคือ ด้านการบริหารการเงิน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่

2) ผลการเปรียบเทียบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความเห็นต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่าง

3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลครั้งน้อย อำเภอกษัตริย์ จังหวัดร้อยเอ็ด ลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก คือ คณะกรรมการควรมีกำกับดูแลการดำเนินงานตามแผนงานโครงการที่กำหนดไว้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คณะกรรมการควรพิจารณาคัดเลือกเด็กเข้ารับการเลี้ยงดูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และคณะกรรมการควรควบคุม ตรวจสอบบัญชีรับ-จ่าย และทะเบียนวัสดุ ครุภัณฑ์ต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

5411205074: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed.

(EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: ROLES AND DUTIES/TAMBON ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS

NATTHA SITTILA: INSIGHT OF PRE-SCHOOL CHILD DEVELOPMENT CENTRE COMMITTEES' ROLES AND DUTIES IN MAKING EDUCATIONAL ARRANGEMENTS AT TAMBON ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS IN KASET WISAI DISTRICT OF ROI ET PROVINCE

ADVISOR COMMITTEE: PHRAKHRUWICHITPANYAPORN, Ph.D., THEERAPHAT THINSANDEE, Ph.D., 82 P., B.E. 2013.

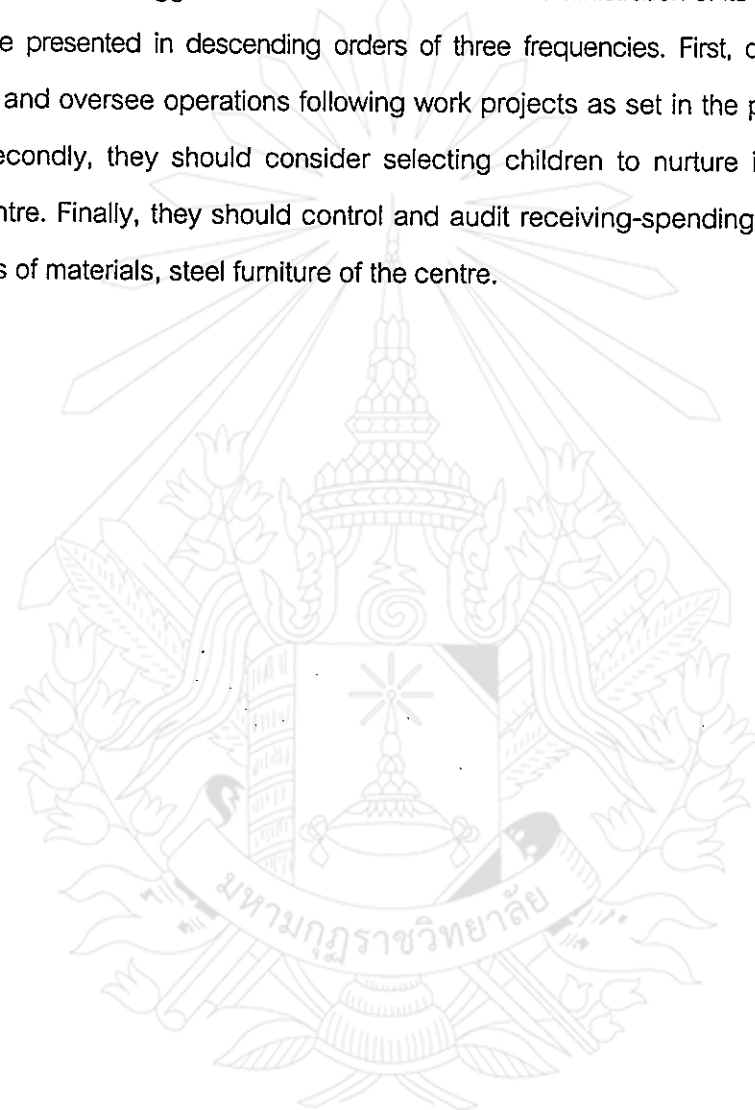
The specific objectives of this thematic paper were to: 1) study residents' insight on committees' roles in administration of Tambon Dong Khang Noi Administrative Organization's pre-school child centre in Kaset Wisai district of Roi Et province, 2) compare the former's opinions on the latter's roles in administration of its pre-school child centre in the preceding district, resting upon differences of their genders, ages and educational levels and, 3) examine the former's suggestions on the latter's roles in administration of its pre-school child centre here. The sampling group for conducting the research comprised 326 household chiefs residing in the authorized area of the aforementioned district. The instrument used for data collection was Likert-type questionnaires with the discrimination power between .21 - .62 and the reliability amounting to .83. The statistical tools exploited for computing data encompassed: frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test (Independent Samples) and F-test (One-way ANOVA).

The research's results revealed the following findings:

1) Residents' opinions on committees' roles in administration of Tambon Dong Khang Noi Administrative Organization's pre-school child centre in Kaset Wisai district of Roi Et province were rated neutral in the overall aspect. When taking a single aspect into account, the aspect with the highest mean was management. The next aspect with the lower mean was financial management. The last aspect with the lowest mean was public relations and publicity.

2) The comparative results of the former's opinions on the latter's roles in administration of its pre-school child centre indicated that members of the sampling group with differences in their genders, ages and educational levels had the same opinions both in the overall aspect and a single one.

3) The former's suggestions on the latter's roles in administration of its pre-school child centre were presented in descending orders of three frequencies. First, committees should regulate and oversee operations following work projects as set in the pre-school child centre. Secondly, they should consider selecting children to nurture in its pre-school child centre. Finally, they should control and audit receiving-spending accounts and registrations of materials, steel furniture of the centre.

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด สำเร็จลงได้ เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์จากทางมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด และบุคคลหลายท่านที่ได้กรุณาช่วยเหลือให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะ คำปรึกษาแนะนำ ความคิดเห็นและกำลังใจ

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่ให้ความแนะนำเป็นอย่างดีมาโดยตลอด

กราบนมัสการขอขอบพระคุณพระครูวิจิตรปัญญาภรณ์,ดร. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และ ดร.ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ร่วม ให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา ตลอดจนตรวจแก้ไข อันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ ดร.จ่านง กมลศิลป์ ประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอนก ศิลปะนิลมาลัย และ ดร.กฤตยากร ลดาวัลย์ กรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่กรุณาตรวจสอบแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะอย่างเป็นระบบ

ขอขอบพระคุณ ดร.จ่านง กมลศิลป์ อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย นายเอี่ยม อามาตย์มุลตรี อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด และดร.เสนห์ เสาวพันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านฮ่องแฮ่ พยอมหนองม่วง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ขอขอบพระคุณนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย เจ้าหน้าที่ และหัวหน้าครัวเรือนทุกท่านที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ ในด้านการให้ข้อมูลและการเก็บข้อมูลในการค้นคว้าวิจัย ที่ทำให้งานวิจัยของผู้วิจัยสำเร็จลุล่วง

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ ครอบครัว และผู้มีอุปการคุณทุกท่านที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนกระตุ้นเตือน และเป็นกำลังใจตลอดมา

ณัฐรา สิทธิลา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น.....	6
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท.....	11
การดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก.....	16
สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย.....	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	30
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	31
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	31
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	33
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	49
สรุปผล.....	50
อภิปรายผล.....	51
ข้อเสนอแนะ.....	53
บรรณานุกรม.....	55
ภาคผนวก.....	59
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย.....	62
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย	64
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล.....	68
ภาคผนวก ง เครื่องมือเพื่อการวิจัย.....	70
ภาคผนวก จ คำอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	76
ภาคผนวก ฉ แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม.....	79
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	82

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	38
2	คะแนนเฉลี่ย ความพึงพอใจมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน.....	39
3	คะแนนเฉลี่ย ความพึงพอใจมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการบริหารจัดการ โดยรวมและรายข้อ.....	40
4	คะแนนเฉลี่ย ความพึงพอใจมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการบริหารการเงิน โดยรวมและรายข้อ.....	42
5	คะแนนเฉลี่ย ความพึงพอใจมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ โดยรวมและรายข้อ.....	43
6	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความพึงพอใจมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม จำแนกตามเพศ	45
7	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความพึงพอใจมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ.....	46
8	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความพึงพอใจมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา.....	47

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
9	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด.....	48

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	30

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	30

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันรัฐบาลพยายามสร้างโอกาสเพื่ออนาคตให้แก่ประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครองโดยเน้นการพัฒนาความเข้มแข็งของท้องถิ่น ธรรมชาติและอำนาจในการตัดสินใจ ปัญหาของชุมชน โดยให้ความสำคัญแก่การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ และสังคมให้มีความสมดุลมากยิ่งขึ้น ปฏิรูปการศึกษาเพื่อนำไปสู่สังคมเศรษฐกิจบนฐานความรู้ โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ (อรศรี งามวิทยาพงศ์, 2549, หน้า 23)

องค์การบริหารส่วนตำบลดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวนหมู่บ้านที่อยู่ในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลดงครั่งน้อย ประกอบด้วย 13 หมู่บ้าน มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งหมด 6 ศูนย์ (องค์การบริหารส่วนตำบลดงครั่งน้อย, 2555, อัดสำเนา) ในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสำคัญ โดยมีคณะกรรมการพัฒนาเด็กเป็นผู้บริหารและดูแล มีผู้นำชุมชนและผู้นำชุมชนและผู้ปกครองเด็ก หรือผู้ที่ควรอุทิศทุนย์พัฒนาเด็กเล็กในท้องถิ่น มีบทบาทหน้าที่กระตุ้นเร่งเร้าให้ประชาชนตื่นตัวเข้าใจวัตถุประสงค์และความสำคัญในการพัฒนาเด็ก ควบคุมดูแลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควบคุมการเงินตลอดจนประสานงานกับเจ้าหน้าที่รัฐ เอกชน และกลุ่มต่างๆ ให้การสนับสนุนการดำเนินงานให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในสภาพที่เหมาะสมกับการเลี้ยงดูเด็ก โดยองค์การบริหารส่วนตำบลดงครั่งน้อย จะให้การสนับสนุนในด้านบริการและงบประมาณในส่วนที่เกิดขีดความสามารถของประชาชน ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในด้านการเป็นตัวแทนของผู้ปกครอง ประชาชน ไม่สนใจการประชุมปรึกษาหารือ ไม่เคยชักชวนผู้ปกครองร่วมกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไม่ทำให้เกิดความสำเร็จต่อการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ปกครองที่เป็นคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่ทราบบทบาทหน้าที่ของการเป็นคณะกรรมการตั้งแต่ได้รับการคัดเลือกก็จะประชุมตามที่พัฒนาการประจำตำบลเป็นผู้กำหนด การบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็กเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และมีความสัมพันธ์กับความไม่เข้าใจในวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของคณะกรรมการพัฒนาเด็กด้วย

กล่าวได้ว่า บทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีผลโดยตรงต่อการดำเนินงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และการดำเนินงานจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ การดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การให้ความร่วมมือและการมีส่วนร่วม

ของผู้ปกครอง จะเห็นได้ว่า ผู้ปกครองบางคนไม่นิยมส่งเด็กเข้ารับการอบรมเลี้ยงดูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เนื่องจากเห็นว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไม่ได้เน้นการอ่านออกเขียนได้ จึงมักนำเด็กเข้าเรียนในชั้นเด็กเล็กที่โรงเรียน และมักพบปัญหาเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองคือผู้ปกครองยังเห็นความสำคัญของการส่งเด็กเข้าเรียนในศูนย์น้อย ขาดความรู้ความเข้าใจในการศึกษาเด็กก่อนวัยเรียน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหาโอกาสพบผู้ปกครองได้ยาก (อรวรรณ แวดล้อม, 2545, หน้า 3-4) ดังนั้น ถ้าผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจและมีความคาดหวังในการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกว่าบุคลากรจะได้รับประโยชน์อะไรบ้างจากการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จะทำให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาเด็กและคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถดำเนินงานให้สอดคล้องตามความต้องการของผู้ปกครองได้ ฉะนั้น จึงถือได้ว่าผู้ปกครองเด็กมีความสำคัญต่อการปรับปรุงบทบาทและการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพราะเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดและได้รับผลจากการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยตรง

จากความสำคัญดังกล่าวจึงทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ภายใต้การดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเพียงผู้ให้การสนับสนุน ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ในด้านต่างๆ ว่ามีมากน้อยเพียงไร ทั้งนี้เพื่อนำมาเป็นแนวทางปรับปรุงการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

1.3.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

1.3.3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 13 หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น 1,779 คน

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรไว้ดังนี้

ได้แก่ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านการบริหารจัดการ
- 2) ด้านการบริหารการเงิน
- 3) ด้านการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะได้นำไปใช้ในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพต่อไป

1.5.2 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ของประชาชนที่มี เพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน เพื่อคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะได้นำไปใช้ในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพต่อไป

1.5.3 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะได้นำไปใช้ในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพต่อไป

1.5.4 ทำให้สามารถนำผลการวิจัยใช้เป็นสารสนเทศในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกด้านความรู้สึกนึกคิดของบุคคล ด้วยการพูด เขียน หรือ ปฏิบัติใดๆ ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งความคิดเห็นเป็นสภาพความรู้สึกที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในเวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากความรู้ การรับรู้ ประสบการณ์ที่บุคคลนั้น ได้รับมา โดยบุคคลนั้นอาจจะแสดงออกมาทางใดทางหนึ่งไม่ว่าจะเป็นการพูด ลักษณะท่าทาง หรือไม่แสดงออกเลยก็ได้ สำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้คือ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ประชาชน หมายถึง หัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 13 หมู่บ้าน

บทบาท หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมที่ถูกกำหนดขึ้นเพื่อให้บุคคลปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของตำแหน่งที่ได้ถูกกำหนดขึ้นในสังคมใดสังคมหนึ่งซึ่งการแสดงบทบาทนั้นเป็นผลมาจากกระบวนการทางสังคมระหว่างบุคคลนั้นกับบุคคลอื่นๆในสังคม ตามสถานภาพหรือตำแหน่งที่บุคคลนั้นได้รับ สำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้คือ บทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง บุคคลที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณาคัดเลือกและแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่ให้การอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการ การเรียนรู้ให้เด็กเล็กมีความพร้อม ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา ในการวิจัยครั้งนี้หมายถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1) ด้านการบริหารจัดการ หมายถึง คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การดำเนินงาน หรือการปฏิบัติงานใด ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรบริหารส่วนตำบลลงครั้งน่อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ชี้แจงหลักการวิธีการและวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานประจำปี แก่ องค์กรอาสาสมัคร ผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจ จัดทำแผนงานโครงการในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สรุปผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ผู้ปกครองทราบ ให้คำปรึกษาและแนะนำผู้ดูแลเด็กในการทำกิจกรรม

2) ด้านการบริหารการเงิน หมายถึง คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกำหนด และจัดเก็บค่าบำรุงศูนย์จากผู้ปกครอง จัดหาทุนสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แสวงหาผู้บริจาคเงิน วัสดุ อุปกรณ์แก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กำหนดหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควบคุม ตรวจสอบ บัญชีรับ-จ่าย และทะเบียนวัสดุ ครุภัณฑ์ต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แก้ไขปัญหาทางการเงิน และ แลกผลการใช้จ่ายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแก่ผู้ปกครอง องค์กร อาสาสมัคร และผู้นำท้องถิ่นตลอดทั้ง ผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้ให้การสนับสนุนทราบ

3) ด้านการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ หมายถึง กรรมการพัฒนาเด็ก เผยแพร่ผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ผู้ปกครอง องค์กร อาสาสมัครและผู้นำท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ และ ผู้ให้การสนับสนุนทราบผ่านสื่ออื่น ๆ เพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้มาติดต่อทราบความก้าวหน้าของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็น เพศ อายุ และระดับการศึกษา

1) เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็นสอง เพศ คือ (1) เพศชาย และ (2) เพศหญิง

2) อายุ หมายถึง ช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น สามช่วงอายุ คือ (1) ไม่เกิน 30 ปี (2) 31 – 50 ปี และ (3) 51 ปีขึ้นไป

3) ระดับการศึกษา หมายถึง การศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์ ฉบับนี้ แบ่งเป็นสองระดับ คือ (1) ต่ำกว่าปริญญาตรี และ (2) ปริญญาตรีหรือสูงกว่า

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องครอบคลุมหัวข้อต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท
- 2.3 การดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 2.4 สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.6 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น

ความคิดเห็น เป็นสภาพความรู้สึกที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในเวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากความรู้ การรับรู้ ประสบการณ์ที่บุคคลนั้นได้รับมา โดยบุคคลนั้นอาจจะแสดงออก มาทางใดทางหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการพูดลักษณะท่าทางหรือไม่แสดงออกเลยและได้ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ดังนี้

2.1.1 ความหมายของของความคิดเห็น

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546, หน้า 130) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับความคิดเห็น (Opinion) ไว้ว่า

1) ข้อพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญาความคิดประกอบถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม

2) ทศนะประมาณการที่เกี่ยวกับปัญหาหรือประเด็นหนึ่ง เช่น ทศนะเกี่ยวกับความเหมาะสมของนโยบายวางแผนครอบครัว

สจวน สุทธิเลิศอรุณและคณะ (2522, หน้า 31) ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า “เป็นการแสดงออกซึ่งวิจารณ์ญาณที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะความคิดเห็นของบุคคลเปลี่ยนแปลงไปตามข้อเท็จจริง ทศนคติของบุคคล ในขณะที่ทศนคติแสดงความรู้สึกทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับสิ่งหนึ่ง ความคิดเห็นเป็นการอธิบายเหตุผลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจ”

สุชา จันทน์เอม (2542, หน้า 23) กล่าวว่า “ความคิดเห็น คือความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่ง แต่เป็นลักษณะที่ไม่ลึกซึ้งเหมือนกับทัศนคติ คนเรามักจะมีความคิดเห็นแตกต่างกันไป ความคิดเห็นเป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติ”

โยธิน คັນสนยุทธ และ จุมพล พูลภัทรชีวัน (2539, หน้า 56) ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า “เป็นการแสดงออกทางถ้อยคำ (Verbal Expression) เกี่ยวกับทัศนคติค่านิยมและความเชื่อถือ ความคิดเห็น ดังกล่าวอาจประกอบด้วย องค์ประกอบทางอารมณ์ หรือทางพฤติกรรมด้วยก็ได้”

จุมพล นิภาเกษม (2536, หน้า 65) กล่าวว่า “ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยอาศัยพื้นฐานประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคลเข้ามาเกี่ยวข้องในการแสดงออก”

ภูวดล จันทรศร (2539, หน้า 44) ให้ความหมายไว้ว่า “ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีการแสดงออกที่สามารถสังเกตได้และการแสดงความคิดเห็นของบุคคลหนึ่งบุคคลอื่น ๆ อาจไม่เห็นด้วยก็ได้”

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2540, หน้า 44) ได้ให้คำจำกัดความของความคิดเห็นว่า “เป็นการแสดงออกทางด้านทัศนคติอย่างหนึ่ง การแสดงความคิดเห็นมักจะมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบและเป็นส่วนที่พร้อมจะมีปฏิกิริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก”

เสกสรร วัฒนพงษ์ (2542, หน้า 73) สรุปไว้ว่า “ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกถึงความเชื่อ ทัศนะ การวินิจฉัย การพิจารณาหรือการประเมินผลอย่างมีรูปแบบ โดยได้รับอิทธิพลมาจากทัศนคติและข้อเท็จจริง ความรู้ที่มีอยู่ของผู้แสดงความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ การแสดงความคิดเห็นอาจจะแสดงออกโดยการพูดหรือการเขียนก็ได้”

จากความหมายของความคิดเห็นพอสรุปได้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกด้านความรู้สึกนึกคิดของบุคคล ด้วยการพูด เขียน หรือปฏิบัติใดๆ ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ความคิดเห็นเป็นสภาพความรู้สึกที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในเวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากความรู้ การรับรู้ ประสบการณ์ที่บุคคลนั้น ได้รับมา โดยบุคคลนั้นอาจจะแสดงออกมาทางใดทางหนึ่งไม่ว่าจะเป็นการพูด ลักษณะท่าทาง หรือไม่แสดงออกเลยก็ได้

2.1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

ธีระพร อูวรรณโร (2529, หน้า 51-54) กล่าวว่า ความคิดเห็นเกิดขึ้นจากอิทธิพลต่างๆ ดังนี้

1) จากพ่อแม่ เป็นแหล่งอิทธิพลสูงสุด โดยเฉพาะในวัยเด็กซึ่งกำลังมีการพัฒนาทางด้านค่านิยม ความเชื่อและความรู้สึกนึกคิดออกมาในกรอบของครอบครัวที่มีพ่อแม่เป็นผู้มีอำนาจให้คุณทำเพื่อทำความดี ให้โทษเมื่อทำสิ่งไม่ดีหรือสิ่งที่พ่อแม่ไม่เห็นด้วย

2) จากกลุ่มต่างๆ ในสถานศึกษา เช่น ครูและเพื่อนๆ

3) จากประสบการณ์ส่วนตัว นักจิตวิเคราะห์เน้นเรื่องประสบการณ์ที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรุนแรงและกระทบกระเทือนใจบุคคลได้นาน

4) จากสื่อมวลชน เช่น การโฆษณาประชาสัมพันธ์ต่างๆ ที่พยายามเปลี่ยนความเห็นของคนให้หันไปนิยมผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ต้องเข้าไปจำหน่ายให้กับกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการองค์ประกอบของความคิดเห็น

ศักดิ์ สุนทรเสณี (2531, หน้า 4) กล่าวว่า การก่อตัวของความคิดเห็นไปในทิศทางใดเป็นผลสืบเนื่องมาจากเงื่อนไข 4 ประการ ได้แก่

1) กระบวนการเรียนรู้ที่สะสมเพิ่มพูนขึ้น โดยเป็นการบูรณาการองค์ความรู้รวมเข้าด้วยกัน เช่น จากครอบครัว โรงเรียน เพื่อน เป็นต้น

2) ประสบการณ์ส่วนตัว เนื่องจากมนุษย์ต่างมีประสบการณ์ที่แตกต่างกันออกไปซึ่งการสั่งสมของประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมจะก่อให้เกิดการสร้างรูปแบบเป็นของตนเอง ดังนั้นความคิดเห็นบางอย่างจึงเป็นเรื่องเฉพาะแต่ละบุคคล ที่พัฒนาไปตามวัฏจักรชีวิต

3) การเลียนแบบ การถ่ายทอดความคิดเห็นของคนบางคนได้มาจากการเลียนแบบ ความคิดเห็นของคนอื่นที่ตนเองเกิดความพอใจ ศรัทธา ชื่นชอบ เช่น ครอบครัว อาจารย์ ดารา นักการเมือง หรือบุคคลสำคัญ เป็นต้น

4) อิทธิพลของกลุ่มสังคม การอยู่ร่วมในสังคมก่อให้เกิดการน้อมรับเอาความคิดเห็นของกลุ่มมาเป็นของตน ซึ่งอาจเป็นทั้งการยอมรับโดยสมัครใจหรือการยอมรับแบบจำยอม เพื่อมิให้เป็นการขัดหรือฝืนกระแสสังคมได้ทั้งนั้น ซึ่งกลุ่มสังคมที่มีอิทธิพลต่อมนุษย์อย่างมาก ได้แก่ กลุ่มศาสนา กลุ่มวัฒนธรรม สถาบันต่างๆ เป็นต้น

2.1.3 ลักษณะของความคิดเห็น

ความคิดเห็น เป็นเรื่องของความรู้สึก การตอบสนองต่อสิ่งต่างๆ โดยเห็นได้จากการที่นักวิชาการได้ให้ความหมายที่แตกต่างกันไป ความคิดเห็นมีลักษณะในทิศทาง 2 มิติ ดังนี้

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2542, หน้า 28) ได้กล่าวว่า “ลักษณะของความคิดเห็นจะเป็น 2 มิติ คล้ายๆ กับวัตถุ ซึ่งเป็นมิติความกว้างและมิติความยาว ลักษณะของความคิดเห็นจะประกอบด้วยมิติมีลักษณะดังต่อไปนี้

1) ทิศทางมีอยู่ 2 ทิศทาง คือ ทางบวกและทางลบ ทางบวก ได้แก่ ความรู้สึกหรือท่าทางในทางที่ดี ชอบหรือพึงพอใจ ส่วนทางลบ ก็เป็นไปทางตรงกันข้าม ได้แก่ ความรู้สึกหรือท่าทางในทางที่ไม่ดี ไม่ชอบและไม่พึงพอใจ

2) ความเข้มข้นมีอยู่ 2 ขนาด คือ ความเข้มข้นมาก และความเข้มข้นน้อย เช่นบางคนมีความรู้สึกชอบสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยมาก แต่บางคนมีท่าทีไม่ต่ำ่มากๆ ถ้าบุคคลมีความคิดเห็นที่มีความเข้มข้นมาก จะเป็นอุปสรรคในการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็น”

นวม สงวนทรัพย์ (2545, หน้า 77) ได้สรุปเกี่ยวกับความคิดเห็นว่า ความคิดเห็นมีลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ

- 1) ความคิดเห็น คือ ความพร้อมทางจิตหรือระบบประสาท กล่าวอีกนัยหนึ่งความคิดเห็น คือ การแสดงออกแห่งภาพทางสมองทางจิตเกี่ยวกับวัตถุ ปัจเจกชน และสถานการณ์ต่างๆ
- 2) ความคิดเห็นไม่ใช่สิ่งติดมาแต่กำเนิด หากเป็นการเรียนรู้ของมนุษย์
- 3) ความคิดเห็นทำหน้าที่กระตุ้นหรือเร้าให้บุคคลควรประพฤติ หรือแสดงปฏิกิริยาในอาการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อปัจเจกชน วัตถุ หรือสถานการณ์ต่างๆ

สรุปได้ว่า ลักษณะความคิดเห็น จะแสดงออกมาต่อสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นคน วัตถุหรือสถานการณ์ต่างๆ ในแง่บวกและลบ คือ ความรู้สึกที่ดี-ไม่ดี ชอบ-ไม่ชอบ พอใจ-ไม่พอใจ ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ สภาพแวดล้อมในสังคมนั้นๆ ที่กระตุ้นให้แสดงความรู้สึกนึกคิดออกมา

2.1.4 ประเภทของความคิดเห็น

เรมเมอร์ (Remmer, อ้างใน สงวน สุทธิเลิศอรุณ, 2542, หน้า 47) จำแนกความคิดเห็นเป็น 2 ประเภท คือ

- 1) ความคิดเห็นเชิงบวกสุด-เชิงลบสุด (Extreme Opinion) เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งสามารถทราบทิศทางได้ ซึ่งทางบวก ได้แก่ ความรักหลงและทางลบ ได้แก่ ความรังเกียจ โดยความคิดเห็นนี้รุนแรง และเปลี่ยนแปลงได้ยาก

- 2) ความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Contents) การมีความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยมีพื้นฐานจากความรู้ความเข้าใจสิ่งนั้น เช่น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี ได้แก่ ชอบ ยอมรับ เห็นด้วย ความรู้ความเข้าใจในทางที่ไม่ดี ได้แก่ ไม่ชอบ รังเกียจ ไม่เห็นด้วย เป็นต้น

สรุปได้ว่า ความคิดเห็นมี 2 ประเภท คือ ความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้ และความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ ซึ่งความคิดเห็นทั้งสองอย่างนี้มีผลทำให้ความคิดของแต่ละคนนั้นออกมาแตกต่างกัน เพราะแต่ละประเภทมาจากลักษณะที่ต่างกัน แต่ทั้งสองประเภทนี้สามารถทำงานประสบความสำเร็จได้ด้วยดี

2.1.5 วิธีวัดความคิดเห็น

ไพศาล หวังพานิช (2531, หน้า 152) ได้กล่าวไว้ว่า การวัดความคิดเห็นหรือเจตคติต้องยอมรับข้อตกลงเบื้องต้นดังนี้

- 1) เจตคติมีลักษณะคงเส้นคงวาอยู่ในช่วงเวลาหนึ่ง นั่นคือ ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่ได้เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จะมีช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งที่มีความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งสามารถวัดได้

- 2) เจตคติของบุคคลไม่สามารถวัดหรือสังเกตได้โดยตรง การวัดจะเป็นการวัดทางอ้อมโดยวัดจากแนวโน้มที่บุคคลจะแสดงออกหรือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

3) เจตคตินอกจากจะแสดงออกในรูปของความรู้สึกนึกคิด เช่น การสนับสนุนหรือคัดค้าน ยังมีขนาดหรือปริมาณของความรู้สึกด้วย ดังนั้นในการวัดทัศนคตินอกจากจะทำให้ทราบทิศทางแล้วยังสามารถบอกระดับความมากน้อยได้ด้วย

การวัดความคิดเห็นสามารถกระทำได้หลายรูปแบบ โดยรูปแบบที่เป็นที่นิยมในปัจจุบันมีด้วยกัน 4 วิธี คือ

1) วิธีของเทอร์สตัน (Thurston's method) เป็นวิธีการสร้างมาตรวัดออกเป็นปริมาณแล้ว เปรียบเทียบตำแหน่งของความคิดเห็น หรือทัศนคติไปในทางเดียวกัน และเสมือนว่าเป็นสเกลที่มีช่วงห่างเท่ากัน (Equal - Appending Intervals)

2) วิธีของกัตต์แมน (Guttman's scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นในแนวเดียวกัน และสามารถจัดอันดับสูง-ต่ำ แบบเปรียบเทียบกันและกันได้ จากอันดับต่ำสุดถึงสูงสุดได้ และแสดงถึงการสะสมของความคิดเห็น

3) วิธีจำแนกความแตกต่างในการตีความ (Semantic Differential Scale: S-D Scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความคิดเห็น 7 ระดับ (Seven-point scale) โดยแบ่งเป็นช่วงๆ ตั้งแต่ด้าน ข้าย สุดของสเกลกำหนดให้เป็นค่าเชิงบวกสุด ด้านขวาสุดของสเกลกำหนดให้เป็นค่าลบสุด ซึ่งอาศัยคู่คำคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงกันข้าม (Bipolar adjective) เช่น ดี-เลว ขยัน-ขี้เกียจ เป็นต้น

4) วิธีของลิเคิร์ต (Likert's method) เป็นวิธีสร้างมาตรวัดทัศนคติ และความคิดเห็นที่นิยมแพร่หลายเพราะเป็นวิธีสร้างมาตรวัดที่ง่าย ประหยัดเวลา ผู้ตอบสามารถแสดงทัศนคติในทางชอบหรือไม่ชอบโดยจัดอันดับความชอบหรือความไม่ชอบ ซึ่งอาจมีคำตอบให้เลือก 5 หรือ 4 คำตอบ และให้คะแนน 5, 4, 3, 2, 1 หรือ +2, +1, 0, -1, -2 ตามลำดับ ซึ่งการใช้แบบสอบถามสำหรับวัดความคิดเห็น นิยมระบุให้ผู้แสดงความคิดเห็นตอบว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความที่กำหนดให้ซึ่งแบ่งน้ำหนักความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ทั้งนี้การให้คะแนนขึ้นอยู่กับใจความว่าจะเป็น ปฏิฐาน (Positive) หรือนิเสธ (Negative) (พรเพ็ญ เพชรสุลลิริ, 2531, หน้า 3)

สรุป ความคิดเห็น เป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกของแต่ละบุคคลในการตัดสินใจ ประเมินค่า หรือแสดงทรรศนะเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยมีความเชื่อ ทัศนคติ และค่านิยมเป็นองค์ประกอบ ความคิดเห็นแสดงออกได้ทางการพูดหรือการเขียน โดยอาศัยพื้นฐานทางด้านความรู้ ประสบการณ์ สภาพแวดล้อม และข้อมูลข่าวสารของแต่ละบุคคลซึ่งไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท

2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท

1. ความหมายของบทบาท

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับบทบาทไว้มากมาย ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, หน้า 459) ให้คำนิยามว่า “บทบาทหมายถึง การทำท่าทางตามบทการรำตามบทโดยปริยาย หมายความว่ากระทำตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ เช่น บทบาทของครู พ่อแม่”

งามพิศ สัตย์สงวน (2543, หน้า 96-97) ได้ให้คำนิยามว่า “บทบาทคือพฤติกรรมที่คาดหวังสำหรับผู้ที่อยู่ในสถานภาพต่าง ๆ ว่าจะต้องปฏิบัติอย่างไร เป็นบทบาทที่คาดหวังโดยกลุ่มคนหรือสังคม เพื่อให้คู่สัมพันธ์มีการกระทำระหว่างกันทางสังคมได้ รวมทั้งสามารถคาดการณ์พฤติกรรมที่จะเกิดขึ้นได้ เช่น ผู้มีตำแหน่งเป็นพ่อจะได้รับการคาดหวังจากสังคมให้แสดงบทบาทหรือหน้าที่ต่างๆของพ่อ เช่น เลี้ยงดูลูก ส่งเสียลูกให้เล่าเรียน อบรมสั่งสอน ให้ความรักความเอ็นดู และอื่น ๆ อีกเป็นต้น ตำแหน่งอื่น ๆ ก็เช่นเดียวกัน เช่น ครู อาจารย์ หรือนักการภารโรง ต่างก็มีบทบาทหน้าที่ที่คาดหวังจะต้องทำในฐานะที่ครองตำแหน่งต่าง ๆ เหล่านั้นอยู่”

ชมพู โภติรัมย์ และมงคล หวังสุขใจ (2548, หน้า 81) ได้ให้คำนิยามว่า “บทบาทคือหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติอันสอดคล้องกับสถานภาพ”

สำริง กล้าหาญ (2549, หน้า 7, 12) กล่าวว่า บทบาท หมายถึง แนวทางของการแสดงออกหรือปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในตำแหน่งทางสังคม ทางหน้าที่การงาน ตามสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคลที่เป็นอยู่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

บุญตา ไล่เลิศ (2550, หน้า 12) กล่าวว่า บทบาท หมายถึง การปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพของตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งที่บุคคลได้รับ ต้องมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่กำหนดไว้ตามบทบาทของตำแหน่งนั้น และคล้อยตามความมุ่งหวังของสังคม เช่น บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาก็หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ที่ปฏิบัติในสถานศึกษานั้น

สินธร คำเหมือน (2550, หน้า 7) กล่าวว่า บทบาท หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและพฤติกรรมที่คาดหวัง หรือการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เกิดจากการ มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และได้แสดงออกตามบทบาท

จากคำจำกัดความดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า บทบาท หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมที่ถูกกำหนดขึ้นเพื่อให้บุคคลปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตำแหน่งที่ได้ถูกกำหนดขึ้นในสังคมใดสังคมหนึ่งซึ่งการแสดงบทบาทนั้นเป็นผลมาจากกระบวนการทางสังคมระหว่างบุคคลนั้นกับบุคคลอื่นๆในสังคมตามสถานภาพหรือตำแหน่งที่บุคคลนั้นได้รับ

2. ประเภทของบทบาท

เฉลิมชัย จันทรเสนา (2544, หน้า 6) กล่าวว่าประเภทของบทบาทมีดังนี้

1) บทบาทที่รัดกุม ได้แก่ บทบาทที่มีข้อกำหนดที่จะต้องปฏิบัติตามอย่างแน่นอนตายตัว จะเปลี่ยนแปลงยืดหยุ่นไม่ได้ เช่น บทบาทของเจ้าบ่าวเจ้าสาวในพิธีแต่งงาน บทบาทของนายกรัฐมนตรี อธิบดี ฯลฯ จำเป็นต้องแสดงออกตามอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบนั้น ๆ เพราะบทบาทนั้นได้ระบุไว้แน่ชัดในรูปของกฎหมาย ระเบียบแบบแผน

2) บทบาทที่ยืดหยุ่นได้ ได้แก่ บทบาทที่ยอมให้พฤติกรรมอันสัมพันธ์กับบทบาทนั้นเปลี่ยนแปลงแปรผันไปได้พอสมควร ไม่มีข้อกำหนดตายตัวอย่างเด็ดขาด เช่น บทบาทของบิดามารดา ย่อมมีข้อกำหนดไว้กว้าง ๆ พอพฤติกรรมแปรผันได้ตามความเหมาะสม

3) บทบาททั่วไป ได้แก่ บทบาทมีข้อจำกัด นิยาม และขอบเขตพฤติกรรมไว้อย่างกว้าง ๆ เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนในสังคมนั้นจะถือปฏิบัติได้ บทบาทหรือพฤติกรรมเช่นนี้เรียกว่า บทบาททั่วไป เช่น ผู้ชาย ผู้หญิง มีบทบาทการประกอบอาชีพบางอย่างแตกต่างกัน บทบาทที่มีต่อสังคมก็ต่างกัน เป็นต้น

4) บทบาทย่อย ได้แก่ บทบาทที่แบ่งแยกรายละเอียดเป็นส่วน ๆ เป็นตอน ๆ ออกไปอีกเพื่อกำหนดบทบาทเด่นชัด ง่ายแก่การปฏิบัติ บทบาทเช่นนี้เรียกว่า บทบาทย่อย เช่น ผู้ชายเหมาะที่จะเป็นตำรวจ ทหาร ส่วนผู้หญิงเหมาะที่จะเป็นพยาบาล แม่บ้าน หรือบทบาทที่เป็นไปตามวัย เช่น วัยรุ่น วัยเจริญพันธุ์ วัยครองเรือน เป็นต้น

5) บทบาทที่แท้จริง ได้แก่ บทบาทที่จะละเว้นหรือทอดทิ้งไม่ได้ถ้าไม่ประพฤติ หรือประพฤติขาดตกบกพร่องจะทำให้เกิดความเสียหาย เช่น บทบาทของช่างตัดผม การตัดผมเป็นบทบาทที่แท้จริงจะละเลยไม่ตัดผมโดยเพียงแต่โกนหนวดเคราเท่านั้นไม่ได้ เพราะจะทำให้บทบาทในการตัดผมเสียไป

6) บทบาทเสริมหรือเสริมบทบาท ได้แก่ บทบาทที่แสดงออกนั้นเพื่อจะเสริม หรือทำให้ บทบาทที่แท้จริงนั้นสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ถ้าไม่ทำหรือละเลยก็ไม่ทำให้สภาพการณ์นั้นเสียไป เพียงแต่ไม่สมบูรณ์ เช่น การตัดผมจะต้องมีการโกนหนวดเครา แคะหู นวดต้นคอ เป็นต้น

7) บทบาทตามกฎหมาย ได้แก่ บทบาทที่กฎหมายกำหนดไว้ถ้าไม่ปฏิบัติตามจะไม่มีผลหรือเป็นการผิดต่อกฎหมาย เช่น การครอบครองรถยนต์ ที่ดิน ฯลฯ ต้องจดทะเบียน เป็นต้น

3. ปัญหาเกี่ยวกับบทบาท

ขบวน พลตรี (2544, หน้า 7) ได้สรุปปัญหาเกี่ยวกับบทบาทไว้ 3 ประการ ดังนี้

1) ปัญหาเกิดจากผู้สวมบทบาท สวมบทบาทไม่ดี แม้จะกำหนดบทบาทไว้อย่างชัดเจนและแน่นอนก็ตาม ถ้าผู้สวมบทบาทรู้สึกว่าเป็นการยากลำบาก หรือหมดความสามารถที่จะทำตามบทของตน หรือขาดความเคยชิน และเข้าใจบทบาทของตนได้ดีพอ แต่ต้องแสดงบทที่ไม่ชำนาญจะทำความเสียหายและเป็นภัยร้ายแรงกระทบกระเทือนต่อคนอื่น (เช่น บรรจุครูสอนพลศึกษาให้ทำการสอนวิทยาศาสตร์หรือ

บรรจครูสอนสังคมศึกษาสอนภาษาไทย ครูดังกล่าวสามารถสอนได้แต่จะมีผลเสียแก่นักเรียนในโอกาสต่อไป เพราะครูทั้งสองสาขานั้นไม่มีความถนัดแต่จำเป็นต้องสอน)

2) ปัญหาเกิดจากความสับสนของบทบาท ทั้งๆที่ผู้สวมบทบาทดีพร้อมแต่สังคมกำหนดบทบาทของแต่ละคนไว้ไม่ชัดเจนหรือมีข้อขัดแย้งระหว่างบทบาท ทำให้ผู้สวมบทบาทตัดสินใจไม่ถูกว่าจะแสดงบทบาทใดจึงจะเหมาะสม จึงจะถูกจะควร เช่น พ่อเป็นตำรวจลูกเป็นโจรปล้นจี้ ตำรวจผู้เป็นพ่อจะต้องจับตามบทบาทของตำแหน่งตำรวจ แต่อีกตำแหน่งคือ พ่อ บทบาทของพ่อจะต้องให้ความช่วยเหลือตัดเตือนอบรม สั่งสอน ให้ความคุ้มครองแก่ลูก ลักษณะเช่นนี้เป็นข้อขัดแย้งระหว่างบทบาท ส่วนเรื่องความสับสนของบทบาท เช่น พ่อแม่ในชนบทจะสอนลูกว่าใช้มือเปิบอาหารเข้าปากทำให้อโรย กินได้มาก ครูสอนว่าต้องใช้ช้อนและกินอาหารแต่พอมือ แล้วเด็กจะทำตามใคร เป็นต้น

3) ปัญหาเกิดจากการละเมิดบทบาท หมายถึง การที่ตนไม่ปฏิบัติตามบทบาทอันชอบของตนแต่ปฏิบัตินอกแบบแผน เช่น การกระทำอันเป็นอาชญากรรม การค้ายาเสพติด โสเภณี เปิดบ่อนการพนัน ฯลฯ บุคคลเหล่านี้จะปฏิบัติบทบาทที่ขัดแย้งกับบรรทัดฐานของสังคม ย่อมกลายเป็นผู้สร้างปัญหาให้กับสังคมมากมาย

4. การแสดงบทบาท

การที่บุคคลคนเดียวสามารถมีบทบาทได้หลายอย่างในสังคม เป็นเพราะว่าตลอดชีวิตของบุคคลจะต้องผ่านการเปลี่ยนเข้าสู่หรือออกจากสถานภาพต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา ซึ่งเป็นไปตามวัย การเปลี่ยนฐานะและการเปลี่ยนแปลงสถานภาพนี้จะทำให้สังคมคาดหวังให้บุคคลเปลี่ยนบทบาทตามไปด้วย และการที่บุคคลจะแสดงบทบาทตามที่สังคมคาดหวังไว้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับปัจจัย 4 ประการ ดังนี้

1) ความคาดหวังในบทบาท (Role Expectation) เป็นความคาดหวังของสังคมโดยสังคมจะคาดหวังว่าบุคคลจะแสดงบทบาทนั้นๆ ตามสถานภาพที่เขาได้อยู่ เช่นหากบุคคลมีสถานภาพเป็นพ่อสังคมก็จะคาดหวังว่า บุคคลจะต้องมีบทบาทในการหาเลี้ยงบุตร ปกป้องอันตรายแก่บุตร ให้การศึกษาแก่บุตร และให้การรักษาพยาบาลในยามที่บุตรเจ็บป่วย เป็นต้น

2) การรับรู้ในบทบาท (Role Conception) เมื่อสังคมมีความคาดหวังในบทบาทของบุคคลแล้วการที่บุคคลจะแสดงบทบาทหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับว่าบุคคลจะรับรู้ในความคาดหวังนั้น ๆ จะเกิดผลอย่างไรต่อตนเองและสังคม ซึ่งการรับรู้เช่นนี้บุคคลจะต้องปรับให้เข้ากันได้กับค่านิยม ความคิด ความเชื่อ และความต้องการที่บุคคลมีอยู่ หากปรับให้เข้ากันได้ก็มีแนวโน้มที่จะแสดงบทบาทนั้น ๆ

3) การยอมรับบทบาท (Role Acceptance) บุคคลจะมีการยอมรับในบทบาทของตนต่อเมื่อมีความสอดคล้องกันของความคาดหวังในบทบาทของสังคม (Role Expectation) กับการรับรู้ในบทบาทของบุคคล (Role Conception)

4) การปฏิบัติตามบทบาท (Role Performance) บุคคลจะปฏิบัติตามบทบาทต่อเมื่อมีความสอดคล้องกันของปัจจัยทั้ง 3 อย่างที่กล่าวมาแล้ว

เป็นธรรมดาที่ถึงแม้สังคมจะคาดหวังให้บุคคลแสดงบทบาทอย่างไร แต่บุคคลก็อาจไม่ยินดีที่จะแสดงบทบาทนั้น ๆ แม้จะถูกกำหนดหรือมีแรงผลักดันจากสังคมเพียงใดก็ตาม นั่นแสดงว่าบทบาทในอุดมคติ กับ บทบาทที่ปฏิบัติจริง ไม่ลงรอย (Incongruence) หรือไม่ตรงกัน ซึ่งสาเหตุของการไม่ตรงกันนี้ มีสาเหตุมาจากบุคคลขาดความเข้าใจในบทบาทที่ถูกกำหนดนั้นหรือเป็นเพราะบุคคลรู้สึกไม่เห็นด้วยเนื่องจากขัดกันกับค่านิยม ความคิด ความเชื่อ และความต้องการของตน และสุดท้ายเป็นเพราะบุคคลไม่มีความสามารถที่จะแสดงบทบาทนั้น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สุภาพร อัมสำราญรัตน์, 2540, อัดสำเนา)

5. ปัจจัยที่ส่งเสริมบทบาท

การแสดงบทบาทของบุคคลที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามที่ตนเองหรือสังคมต้องการจำเป็นจะต้องมีปัจจัยที่จะส่งเสริมเพื่อให้สามารถแสดงบทบาทได้ดีและถูกต้องยิ่งขึ้นซึ่งปัจจัยมีที่สำคัญ ดังนี้

1) ความต้องการ (Need) ของบุคคลซึ่งเป็นแรงจูงใจในการทำงานอันดับแรกเพื่อหาทางสนองความต้องการของตนเอง ให้ตนเป็นที่ปรารถนา เป็นที่ยอมรับ ได้แสดงความสามารถเพื่อประโยชน์ของกลุ่มหรือสังคมของตน

2) การสื่อสาร (Communication) ความคาดหวังของบทบาทให้ได้ทราบกันเพื่อให้ผู้แสดงบทบาทได้เกิดความเข้าใจ ในบทบาทของตัวเอง ในองค์กร และแสดงออกมาอย่างชัดเจน

3) การสร้างกลุ่ม (Group Building) หรือองค์กรขึ้นมา ซึ่งเพื่อรวมพลังการทำงานตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งอาจเป็นกลุ่มที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้

4) การคล้อยตาม (Conformity) ของบุคคล เช่น การรับคำแนะนำ การยินยอมการชักชวน การทำตาม การเลียนแบบ การเชื่อฟัง เป็นต้น ลักษณะพฤติกรรมเหล่านี้เป็นการแสดงออกของการคล้อยตามเพื่อให้กลุ่มคงสภาพอยู่ยงนาน มีการปฏิบัติตามบรรทัดฐานของกลุ่มหรือสังคม

5) ความสามารถ (Ability) แสดงบทบาทได้มากกว่าบทบาทของกลุ่มที่เรียกว่าหลายบทบาท (Multiple Role) ซึ่งเป็นที่ชัดเจนและบทบาทแฝง (Latent Role) (ตะตียาวัฒน์ สุวรรณศรี, 2547, หน้า 8)

2.2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท

ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงทฤษฎีบทบาทไว้ดังนี้

นงเยาว์ ปิฎกริชต์ (2535, หน้า 86) ได้กล่าวถึงทฤษฎีบทบาทโดยสรุปความหมายมาจากแนวคิดของโคเฮนไว้ว่า การที่สังคมกำหนดเฉพาะเจาะจงให้บุคคลปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทใดบทบาทหนึ่งนั้น เรียกว่า เป็นบทบาทที่ถูกกำหนด ถึงแม้ว่าบุคคลมิได้ประพฤติปฏิบัติตามบทบาทที่สังคมกำหนดให้ ส่วนบทบาทที่ปฏิบัติจริงหมายถึงการที่บุคคลได้แสดงหรือปฏิบัติออกมาจริงตามตำแหน่งของเขา ความไม่ตรงกันของบทบาทที่ถูกกำหนดกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงนั้นอาจมีสาเหตุมาจากสิ่งต่าง ๆ ต่อไปนี้

- 1) บุคคลขาดความเข้าใจในบทบาทที่สังคมต้องการ
- 2) ความไม่เห็นด้วยหรือไม่ลงรอยกับบทบาทที่ถูกกำหนด

3) บุคคลไม่มีความสามารถที่จะแสดงบทบาทนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 ประมวล รัตน์วงศ์ (2519, หน้า 20) ได้กล่าวถึงทฤษฎีบทบาทไว้ว่า ฐานะตำแหน่งและบทบาท
 ทางสังคมของบุคคลมีลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

- 1) บทบาทมีอยู่ในทุก ๆ สังคม และมีอยู่ก่อนที่คนจะเข้าไปครอง
- 2) บทบาทมีอยู่ในตำแหน่งละตำแหน่ง
- 3) วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีในสังคมนั้น ๆ เป็นส่วนหนึ่งในการกำหนด
 ตำแหน่งและบทบาทที่ควรจะเป็น
- 4) การที่คนเราจะทราบฐานะตำแหน่งและบทบาทได้ เป็นเพราะการปฏิบัติสัมพันธ์ของ
 คนในสังคมนั้น ๆ
- 5) บทบาทที่ควรจะเป็นนั้นไม่แน่นอนเสมอไปว่าจะเหมือนกับพฤติกรรมจริง ๆ ของคนที่
 อยู่ในฐานะตำแหน่งนั้น

ไพบูลย์ ช่างเรียน (2516, หน้า 38) ได้กล่าวถึงทฤษฎีบทบาทไว้ว่า “บทบาทของบุคคลใน
 สังคมย่อมขึ้นอยู่กับสถานภาพที่ตนครองอยู่และคุณสมบัติของบุคคล ดังนั้น บทบาทของบุคคลจึง
 แตกต่างกันไปตามลักษณะอุปนิสัย ความคิด ความรู้ ความสามารถ มุลเหตุจูงใจ การอบรมเลี้ยงดู
 และความพอใจ”

เดโช สวานานนท์ (2518, หน้า 11) ได้กล่าวถึงทฤษฎีบทบาทไว้ว่า บทบาทจะต้องประกอบด้วย
 ลักษณะ 4 ประการ ดังต่อไปนี้

- 1) รู้สถานภาพของตนในสังคม
- 2) คำนิยามถึงพฤติกรรมที่ควรแสดงออกในสถานการณ์นั้น ๆ ที่เหมาะสมกับสถานภาพของตน
- 3) คำนิยามถึงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น
- 4) ประเมินผลการแสดงบทบาทของตนเอง

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทดังกล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า บทบาทเป็นพฤติกรรมของมนุษย์ใน
 สังคมที่มี ปฏิสัมพันธ์ต่อกัน บทบาทจะเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ที่กำหนด บทบาทเป็นสิ่งที่คู่กัน
 กับหน้าที่และสถานภาพที่บุคคลดำรงอยู่

เป็นที่ยอมรับกันในสังคมทั่วไปว่าบทบาทมีส่วนเกี่ยวข้องกับฐานะ ตำแหน่งของบุคคลที่ดำรงอยู่และ
 จะแสดงออกมาทางการกระทำหรือพฤติกรรมตามที่ผู้อื่นคาดหวัง พฤติกรรมดังกล่าวมีปัจจัยซึ่งเป็น
 แรงผลักดันให้เกิดบทบาทที่แตกต่างกัน พฤติกรรมมนุษย์ตามแนวทางการศึกษาของกลุ่มพฤติกรรมนิยมมีตัว
 แปรหรือปัจจัยพฤติกรรมมากมาย แต่ที่สำคัญและยอมรับกันทั่วไป คือ

- 1) ลักษณะทางกายภาพของมนุษย์มีผลต่อพฤติกรรมองค์การหลายประการ เช่น อายุ เพศ
 สถานภาพสมรส จำนวนบุตร ประสบการณ์ การศึกษา เป็นต้น

2) ความสามารถ เป็นสมรรถภาพของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมในการปฏิบัติงานหลายอย่าง ซึ่งเป็นเรื่องของแต่ละคนจะสามารถปฏิบัติได้ สามารถแบ่งได้เป็นความสามารถทางสติปัญญา และความสามารถทางร่างกาย

3) บุคลิกภาพ บุคคลที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกันย่อมส่งผลถึงพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดบุคลิกภาพ มีดังนี้

3.1) พันธุกรรม ได้แก่ ความสูง สีผิว เพศ อารมณ์ สติปัญญา รูปร่าง กล่าวคือบุคลิกภาพ เช่น รูปร่างสูงหรือเตี้ยย่อมมีผลกระทบต่อผู้อื่นและในทางกลับกันจะกระทบต่อแนวคิดของตนเองอีกด้วย

3.2) สภาพแวดล้อม เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลกระทบต่อบุคลิกภาพ ได้แก่ วัฒนธรรม ขนบประเพณี ครอบครัว กลุ่มเพื่อน เป็นต้น

3.3) สถานการณ์ แม้ว่าบุคลิกภาพของคนจะคงที่แต่ก็มีการเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับสถานการณ์

4) ค่านิยมและทัศนคติ เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับความรู้สึก การรับรู้ ความพึงพอใจ ซึ่งจะหล่อหลอมให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามต้องการของตนเองและสังคม (ไตรรัตน์ โภคพลากรณ์, 2543, อัดสำเนา).

จากแนวคิดทฤษฎีบทบาทที่กล่าวมานี้ แสดงให้เห็นว่า บทบาทเป็นแบบแผนของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและหน้าที่ตามสถานภาพหรือตำแหน่งที่ถูกกำหนดโดยสังคมหรือความคาดหวังของสังคมนั้น ๆ สมาชิกของสังคมจำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น โดยบทบาทของบุคคลตามสถานภาพ สังคมจะมีลักษณะเช่นไรจึงขึ้นอยู่กับบทบาทของแต่ละคนปฏิบัติ ถ้าสมาชิกของสังคมเข้าใจและปฏิบัติตามบทบาทของตนอย่างถูกต้องและเคร่งครัด สังคมก็จะเป็นระเบียบมีการพัฒนาไปสู่ความเจริญมั่นคง ในทางตรงกันข้ามถ้าสมาชิกของสังคมไม่สนใจปฏิบัติตามบทบาทของตนให้ถูกต้อง หรือละเลยการปฏิบัติก็จะทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้นในสังคมหรือเกิดปัญหาต่าง ๆ จนเป็นเหตุให้สังคมไม่สามารถพัฒนาก้าวหน้าต่อไปได้

2.3 การดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

กรมการพัฒนาชุมชนได้ส่งเสริมให้ชุมชนจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขึ้นในหมู่บ้าน ตำบล เพื่อใช้เป็นสถานที่เลี้ยงดูเด็กอายุ 2 ปีครึ่ง - 4 ปี ให้มีการพัฒนาการทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาเป็นการเตรียมความพร้อมและจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กก่อนเข้าเรียนใน การศึกษาภาคบังคับต่อไป การบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาเด็กเล็ก (กพต.) ดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการหมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบล / สภาตำบล (กองพัฒนาเด็ก กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย, 2542, หน้า 13-15)

วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- 1) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจได้รับการดูแลที่ถูกต้อง สุขลักษณะและได้รับการฝึกฝนพัฒนาตามเหมาะสมกับวัย
- 2) เพื่อพัฒนาความพร้อมด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสติปัญญาของเด็กอย่างถูกต้องเหมาะสม ตามหลักวิชาการ และขยายผลการพัฒนาไปสู่ครอบครัว และชุมชน
- 3) เพื่อกระตุ้นชุมชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพความพร้อมก่อนเข้าเรียนของเด็ก ตลอดจนส่งเสริมให้ครอบครัวเป็นฐานการพัฒนาเลี้ยงดูอย่างถูกวิธี
- 4) เพื่อส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ทุกระดับและประชาชนสามารถร่วมกันวางแผนและดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย
- 5) เพื่อแบ่งเบาภาระการอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยให้สามารถออกไปประกอบอาชีพได้รับความเสมอภาคในทางการศึกษา

การจัดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สามารถดำเนินการได้ 3 แบบ คือ

- 1) รับโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากหน่วยงานของกรมการพัฒนาชุมชน โดยยังคงให้ชุมชนเป็นผู้บริหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำหน้าที่กำกับดูแลคุณภาพและสนับสนุนงบประมาณ ตลอดจนร่วมเป็นคณะกรรมการในคณะกรรมการการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขึ้นใหม่ และใช้บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกอย่าง แต่อาจมีข้อเสียในระยะยาวในเรื่องกรอบอัตรากำลัง
- 3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามาบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเอง โดยอาจสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มสตรีและให้กลุ่มสตรีเป็นผู้ดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ภายใต้การสนับสนุนและกำกับดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หลักการดำเนินงานจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- 1) ยึดความต้องการและความพร้อมของประชาชนในท้องถิ่นที่จะจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยการสำรวจ ประชาสัมพันธ์ เชิญชวน ให้ประชาชนในท้องถิ่นที่จะดำเนินการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มากที่สุด การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในลักษณะต่างๆ ดังนี้ คือ
  - 1.1) การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาสาเหตุของปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาในการพัฒนาเด็กเล็ก
  - 1.2) การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินกิจกรรมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
  - 1.3) การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.4) การมีส่วนร่วมในการลงทุนบริจาค หรือให้ความช่วยเหลือแรงงานเงินทุนในการดำเนินกิจกรรมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้งจากภาครัฐและเอกชน

1.5) การมีส่วนร่วมในการติดตาม ประเมินผล การดำเนินกิจกรรมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2) พ่อ แม่และผู้ปกครอง จะต้องจ่ายเงินค่าเลี้ยงดูเด็กเป็นรายเดือน หรือบริจาคสมทบทุนในการดำเนินกิจกรรมตามความจำเป็น และค่าเลี้ยงดูเด็กเป็นรายเดือนนั้นต้องไม่น้อยกว่าอัตราศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้กำหนดไว้

3) เน้นการส่งเสริมความพร้อมของเด็ก ทั้งในด้านสติปัญญา และอารมณ์ ก่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

4) คณะกรรมการพัฒนาเด็ก (กพด.) คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) คณะกรรมการสภาตำบล (กสต.) และคณะกรรมการของกลุ่มต่างๆ ในท้องถิ่น ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนส่งเสริม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีความเหมาะสมกับการเลี้ยงดูเด็ก รวมทั้งการจัดกิจกรรมและการเผยแพร่กิจการการพัฒนาเด็ก

5) ในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้คณะกรรมการพัฒนาเด็ก (กพด.) โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) คัดเลือกผู้ดูแลเด็ก (ผดต.) ที่เหมาะสมเพื่อดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

6) คณะกรรมการพัฒนาเด็ก (กพด.) มีหน้าที่ในการขอรับการสนับสนุนด้านโครงการงบประมาณ จากส่วนราชการ ต่างๆ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย ฯลฯ และขอรับการสนับสนุนด้านเงินทุน เงินบริจาคจากองค์กร มูลนิธิ หรือผู้มีจิตศรัทธาตามที่เห็นสมควร

7) สมาชิกกลุ่มต่างๆ ในท้องถิ่น และผู้ปกครอง ควรให้ความร่วมมือกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ศพด.) โดยมาจัดกิจกรรมที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น ปลูกพืชสวนครัว สำหรับประกอบอาหาร หรืออาหารเสริมในการเลี้ยงดูเด็ก และมาเยี่ยมเยียนเพื่อให้กำลังใจ สร้างความอบอุ่นแก่เด็กที่เข้ารับการเลี้ยงดูตามเวลาและโอกาสอันควร

8) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ศพด.) จัดให้มีกิจกรรมในการอบรมเลี้ยงดู การจัดอาหารสำหรับเด็ก การจัดอุปกรณ์เครื่องเล่นทั้งในร่มและกลางแจ้ง ให้มีกิจกรรมพัฒนาการต่างๆ ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย

องค์ประกอบของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีองค์ประกอบ ดังนี้คือ

- 1) เด็ก
- 2) ผู้ดูแลเด็ก
- 3) คณะกรรมการพัฒนาเด็ก

- 4) อาคาร/สถานที่
- 5) การจัดกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 6) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง องค์กรชุมชน และประชาชนในชุมชน

1. เด็ก

1.1) เด็กที่เข้ามาได้รับการเลี้ยงดูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมีอายุระหว่าง 3-6 ปี และควรมีจำนวนอย่างน้อยประมาณ 15 คน จึงจะสามารถจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้

1.2) เด็กที่จะเข้ารับการอบรมเลี้ยงดู จะต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในหมู่บ้านที่ตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรืออยู่บริเวณใกล้เคียงกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สามารถเดินทางไปกลับเองได้ โดยมีผู้ปกครองเป็นผู้รับผิดชอบ

1.3) พ่อ แม่ ผู้ปกครองสมัครใจที่จะให้มารับการเลี้ยงดูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.4) คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้ดูแลเด็ก ได้พิจารณาคัดเลือกให้เข้ามารับการเลี้ยงดูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. ผู้ดูแลเด็ก

คือ ผู้ที่ทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งจะต้องอยู่ใกล้ชิดกับเด็กออกจากพ่อแม่ผู้ปกครอง ฉะนั้นจึงต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและบุคลิกลักษณะที่เป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็ก

หลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้ดูแลเด็ก (ผดต.)

- 1) มีความรู้จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือมีประสบการณ์การปฏิบัติงาน
- 2) มีภูมิลำเนาในหมู่บ้านที่ตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือหมู่บ้านใกล้เคียง
- 3) เป็นชายหรือหญิงอายุระหว่าง 20-45 ปี
- 4) มีลักษณะเป็นผู้นำ สุภาพอ่อนโยน รักเด็ก และมีความรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
- 5) มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ ไม่เป็นโรคติดต่อ
- 6) มีความสมัครใจเข้ารับการฝึกอบรมเลี้ยงดูและยินยอมปฏิบัติงานตามนโยบายแนวทางการดำเนินงานและระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

บทบาทหน้าที่ของผู้ดูแลเด็ก (ผดต.)

1) ทำความสะอาดบริเวณภายนอกและภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตลอดจนจัดเตรียมน้ำดื่มน้ำใช้พร้อม

2) รับเด็กจากผู้ปกครองทุกเช้า และส่งเด็กทุกเย็น

3) ลงเวลาการปฏิบัติงานประจำวัน

4) ให้เด็กเข้าแถวเคารพธงชาติ สวดมนต์ ตรวจความสะอาดร่างกายเด็กทุกวัน

5) สํารวจจํานวนเด็กที่เข้ารับการเลี้ยงดูประจำวัน และติดตามหาสาเหตุในกรณีทีเด็กไม่มาติดต่อกันเกินกว่า 3 วัน

6) อบรมเลี้ยงดูเด็กตามตารางการปฏิบัติงานทีกำหนดไว้

7) จัดเตรียมการสอน บันทึกรการสอน และบันทึกประจำตัวเด็ก

8) ผลิตสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนโดยเน้นการใช้เศษวัสดุทีมีอยู่ในท้องถิ่น

9) จัดทำทะเบียน สื่อ อุปกรณ์ โดยระบุรายการจํานวน วัน เดือน ปี ทีได้รับมาและผู้ให้การสนับสนุน

10) ร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาเด็ก จัดบริเวณศูนย์ ปลูกพืชสวนครัว ไม้ดอกไม้ประดับ

11) ร่วมประชุมกับกรรมการและผู้ปกครองทีเกี่ยวกับงานพัฒนาเด็ก

12) ศึกษาหาความรู้และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการอบรมเลี้ยงดูเด็กให้มาก

13) เผยแพร่การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

14) จัดทำบัญชีแสดงรายการอาหารกลางวัน อาหารว่าง อาหารเสริม (นม) และเป็นคณะกรรมการตรวจรับอาหารดังกล่าว

3. คณะกรรมการพัฒนาเด็ก (กพด.)

คือ องค์กรทีทำหน้าที่บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประกอบด้วยบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรชุมชนในกรณีทีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามาบริหารศูนย์เอง

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก

1) บริหารจัดการโดยการคัดเลือกสถานที่ตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปรับปรุงดูแลรักษาอาคารสถานที่เหมาะสมกับการพัฒนาเด็ก

2) บริหารจัดการคัดเลือก ควบคุม ดูแล และให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็ก

3) บริหารจัดการด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน เครื่องเล่นประจำศูนย์ และวัสดุครุภัณฑ์ที่ใช้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

4) บริหารจัดการด้านการเงินของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

5) พิจารณาคัดเลือกเด็กเข้ารับการเลี้ยงดูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

6) ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเด็ก องค์กร ชุมชน และประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

7) ติดตามดูแลโครงการทีได้รับการสนับสนุนงบประมาณ

8) เผยแพร่กิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

นอกจากหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวแล้ว ในฐานะที่คณะกรรมการพัฒนาเด็กมีบทบาทเป็นผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กรมการพัฒนาชุมชนจึงมอบเป็นนโยบายให้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติ สรุปได้ดังนี้

1) การกำหนดแผนงาน โครงการดำเนินงานพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประจำปี ได้แก่ การชี้แจงหลักการวิธีการและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์สาเหตุและแนวทางแก้ไขการจัดทำแผนโครงการประจำปี การชี้แจง หรือเผยแพร่ความคิดเกี่ยวกับการประชุมคณะกรรมการพัฒนาเด็กและการสรุปผลการดำเนินงานตามแผนงานโครงการเมื่อสิ้นปี เป็นต้น

2) การบริหารงานบุคคล ได้แก่ การร่วมพิจารณาคัดเลือกผู้ดูแลเด็ก การกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกเด็กเข้ารับการศึกษา การให้คำปรึกษาแนะนำการปฏิบัติงานแก่ผู้ดูแลเด็ก การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานแก่ผู้ดูแลเด็กและการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็กในฐานะผู้ปกครองบังคับบัญชาขั้นต้น

3) การบริหารการเงิน ได้แก่ การกำหนดค่าบำรุงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การจัดหากองทุนสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การแสวงหาผู้บริจาค การเก็บเงินบำรุงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การจัดทำบัญชีรับจ่ายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การจัดทำบัญชีงบดุลประจำปี การควบคุมตรวจสอบ การใช้จ่ายเงินของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การแก้ไขปัญหาด้านการเงินของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และการแถลงรายรับ-รายจ่าย ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

4) การประสานงาน ได้แก่ การประสานงานกับผู้ปกครอง ประชาชน องค์กรต่างๆ อาสาสมัคร และผู้นำท้องถิ่น การประสานงานกับเจ้าหน้าที่ เพื่อขอรับการสนับสนุนช่วยเหลือและการประสานงานกับสถาบันต่าง ๆ เช่น วัดโรงเรียน เป็นต้น

5) การกำกับดูแล และติดตามการประเมินผล ได้แก่ การกำกับดูแลสภาพทั่วไปและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เช่น การจัดหาอาหารกลางวันสำหรับเด็กและการจัดหาอาหารเสริม (นม) การดูแลเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของเด็ก การประเมินการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมต่างๆ เป็นต้น

6) การส่งเสริมและเผยแพร่ การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ การเผยแพร่ผลการดำเนินงานให้ผู้ปกครอง องค์กร อาสาสมัคร และผู้นำท้องถิ่นตลอดจนเจ้าหน้าที่และผู้ให้การสนับสนุนทราบ การส่งเสริมให้ผู้ดูแลเด็กทำป้ายประชาสัมพันธ์ การเยี่ยมเยียนผู้ปกครองที่ไม่นำเด็กเข้ามารับการเลี้ยงดูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และการเสนอผลการดำเนินให้สภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลทราบ เป็นต้น

องค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก

กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2540 ประกอบด้วยกลุ่มบุคคลที่ได้รับการ

คัดเลือกให้รับผิดชอบในการดำเนินงานพัฒนาเด็กโดยการคัดเลือกจากประธานสภาตำบล กรรมการสภาตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นที่ตั้งของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บุคคลอื่นซึ่งควรเป็นผู้อุปถัมภ์ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และผู้ปกครองเด็ก คัดเลือกเป็นกรรมการพัฒนาเด็กศูนย์ละไม่น้อยกว่า 5 คน แล้วให้เลือกประธาน รองประธาน เลขานุการ เภรัญญิก และปฏิคม ตามความเหมาะสมอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งอาจจะได้รับคัดเลือกเข้ามาอีกก็ได้

นอกจากนั้น ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติคือ ให้คณะกรรมการพัฒนาเด็ก ประกอบด้วย ตำแหน่งต่างๆ ดังต่อไปนี้

- 1) ประธาน ทำหน้าที่กำกับ ดูแลการดำเนินงานพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการ รวมทั้งพิจารณาแก้ไขปัญหาอุปสรรคตัดสินและสั่งการต่างๆ
- 2) รองประธาน ทำหน้าที่ช่วยเหลือประธานในการดำเนินงานพัฒนาเด็กเล็กตามที่ประธาน มอบหมายและทำหน้าที่แทนประธานในขณะที่ประธานไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้
- 3) เลขานุการ ทำหน้าที่จัดบันทึกการประชุม จัดทำเอกสาร การประชุม จัดประชุม ช่วยดูแลความเรียบร้อยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและทำหน้าที่ตามประธานมอบหมาย
- 4) เภรัญญิก ทำหน้าที่ควบคุมเรื่องการเงิน จัดทำบัญชีรับจ่าย บัญชีงบดุล เก็บเงินค่าบำรุงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จ่ายเงินค่าตอบแทนผู้ดูแลเด็กและอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการเงิน
- 5) ปฏิคม ทำหน้าที่ในการต้อนรับ และอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาเยี่ยมเยียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งการประชาสัมพันธ์เผยแพร่การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้บุคคลทั่วไป ได้ทราบ (กระทรวงมหาดไทย, 2540, อัดสำเนา)

คุณสมบัติของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก

กองพัฒนาเด็ก ได้เสนอถึงคุณสมบัติของคณะกรรมการพัฒนาเด็กไว้ดังนี้

- 1) เป็นผู้ที่ตั้งบ้านเรือนอยู่ในตำบลเดียวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 2) เป็นผู้มีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรงและไม่ติดยาเสพติด
- 3) เป็นผู้มีลักษณะเป็นผู้นำ มีความเสียสละ อดทน รักและสนใจการพัฒนาเด็ก
- 4) ควรเป็นผู้ปกครองเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 5) ควรเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพ กลุ่มสังคม ฯลฯ ในหมู่บ้าน ตำบล

วิธีการเลือกตั้งคณะกรรมการพัฒนาเด็ก

เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้มีความตั้งใจจริงปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นในการเลือกตั้งคณะกรรมการพัฒนาเด็ก ควรมิบุคคลากรดังต่อไปนี้เข้าร่วมในการเลือกตั้งด้วยอาทิ ประธานสภาตำบลหรือประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

- 1) คณะกรรมการสภาตำบล/สมาชิกสภา อบต.

- 2) กรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน/ตำบล
- 3) กรรมการหมู่บ้าน
- 4) พ่อ แม่ ผู้ปกครองในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 5) ประชาชนในหมู่บ้าน ตำบล
- 6) คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.)

วิธีการลงคะแนนใช้วิธีเปิดเผยเช่นเดียวกับการเลือกตั้งคณะกรรมการหมู่บ้าน (กองพัฒนาเด็ก
กรรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย, 2538, หน้า 2-3)

4. อาคาร/สถานที่

4.1 สถานที่จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมียุทธศาสตร์ที่กว้างขวางพอเหมาะกับจำนวน
เด็ก มีรั้วรอบขอบชิด มีความปลอดภัย มีความร่มรื่นคล้ายบ้าน เพื่อให้เกิดความอบอุ่นใจ ไม่ว่าเหว
ขณะเดียวกันก็ให้เด็กเป็นอิสระ ซึ่งจะเป็นผลต่อความเจริญเติบโตของเด็กทั้งทางร่างกายและจิตใจ

4.2 ขนาดของอาคารควรมีขนาดที่พอเหมาะกับจำนวนเด็ก สัดส่วนพื้นที่อย่างน้อย 2
ตารางเมตรต่อเด็ก 1 คน โปรงมีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้สะดวก

4.3 จัดให้มีสนามเด็กเล่นที่มีบริเวณให้เด็กทำกิจกรรมกลางแจ้ง

5. การจัดกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

5.1 การอบรมเลี้ยงดูเด็ก

5.2 การจัดกิจกรรมประจำวัน

5.3 การจัดอาหารสำหรับเด็ก

5.4 การเล่นของเด็ก

6. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง องค์กรชุมชน และประชาชนในชุมชน ศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กเป็นชุมชนที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นตามแนวคิดการพัฒนาชุมชนซึ่งการดำเนินงานต้องการการมี
ส่วนร่วมของชุมชน ได้แก่ ผู้ปกครองเด็ก และองค์กรต่างๆ ที่มีอยู่ในชุมชน ดังนี้

ผู้ปกครองเด็ก

ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก คือ

1) การเลี้ยงดูและอบรมเด็ก ควรให้โอกาสผู้ปกครองใช้เวลาว่างผลัดเปลี่ยนกันมาร่วม
และศึกษาวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างถูกต้องวันละ 1 คน เพื่อช่วยเหลือผู้ดูแลเด็ก และนำความรู้ไป
ใช้ในชีวิตประจำวัน

2) หมั่นติดต่อกับผู้ดูแลเด็ก เพื่อทราบพฤติกรรมของเด็กว่ามีปัญหาอะไร และสิ่งใดควร
ปรับปรุงแก้ไข

3) ใช้เวลาว่างทำประโยชน์ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น ปลูกพืชสวนครัว เพื่อใช้ประกอบอาหาร
สำหรับเด็ก ซ่อมแซมตกแต่ง หรือทำความสะอาดบริเวณศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นต้น

4) การเตรียมอาหาร

5) การรับ-ส่งเด็ก ผู้ปกครอง มีหน้าที่โดยตรงในการรับ-ส่งเด็ก เพื่อจะได้พบกับผู้ดูแลเด็ก และทราบพฤติกรรมของเด็กและจะได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นการชักนำให้ผู้ปกครองใกล้ชิดกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากขึ้น

6) จ่ายค่าตอบแทนตามข้อตกลง

7) การจัดหา ดูแลรักษา และซ่อมแซมอุปกรณ์เครื่องเล่นเด็ก

องค์กรชุมชน

องค์กรต่างๆ ที่มีอยู่ในชุมชนสามารถให้การสนับสนุนการดำเนินการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กได้ตามลักษณะขององค์กรต่างๆ เช่น

คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) / องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) / สภาตำบล สนับสนุน งบประมาณ/ ที่ดิน/วัสดุในการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ศพด.)

คณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.) / คณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล (กสพต.) สนับสนุน การเลี้ยงดูเด็ก การจัดทำอาหารกลางวัน อาหารเสริม (นม)

คณะกรรมการเยาวชนหมู่บ้าน (กยม.) / คณะกรรมการเยาวชนตำบล (กยต.) / อาสาพัฒนาชุมชน (อช.) อาจช่วยซ่อมแซม ปรับปรุงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และอุปกรณ์เครื่องเล่นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

นอกจากนี้องค์กรเหล่านี้และองค์กรอื่นๆ ในชุมชน ยังสามารถช่วยระดมรณรงค์หาเงินสมทบการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เนื่องในโอกาสต่างๆ อีกด้วย

กล่าวโดยสรุป บทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีดังนี้

1) กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กเล็กทุกคนได้รับการเตรียมพร้อมอย่างมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน

3) ส่งเสริมให้มีกิจกรรมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

4) เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหาร และการบริหารทั่วไปของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.4 สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย

สภาพทั่วไป

องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั้งน้อย ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอเกษตรวิสัย ระยะห่างจากอำเภอเกษตรวิสัยประมาณ 20 กิโลเมตร

เนื้อที่

ตำบลคงครั้งน้อยมีเนื้อที่ประมาณ 95.1 ตารางกิโลเมตร หรือ 59,437.50 ไร่

ภูมิประเทศ

ตำบลดงครั่งน้อย มีสภาพเป็นพื้นที่ราบกว้างใหญ่ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้มีอาณาเขตติดต่อ
ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับเทศบาลตำบลเมืองบัว อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด
- ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลไพรขลา อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับเทศบาลตำบลกุ่าสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลดงครั่งใหญ่ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

จำนวนหมู่บ้าน

จำนวนหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงครั่งน้อย มีจำนวน 13 หมู่บ้าน
ประกอบด้วย

หมู่ที่ 1	บ้านดงครั่งน้อย	หมู่ที่ 2	บ้านดงครั่งน้อย
หมู่ที่ 3	บ้านโพนทอน	หมู่ที่ 4	บ้านแสนสี
หมู่ที่ 5	บ้านโพนแท่น	หมู่ที่ 6	บ้านชิงแคง
หมู่ที่ 7	บ้านสำโรง	หมู่ที่ 8	บ้านโพนแท่นนอก
หมู่ที่ 9	บ้านดงครั่งน้อย	หมู่ที่ 10	บ้านแสนสีน้อย
หมู่ที่ 11	บ้านเสริมสุข	หมู่ที่ 12	บ้านโพนฮาด
หมู่ที่ 13	บ้านหนองหัวโนน		

จำนวนประชากร

องค์การบริหารส่วนตำบลดงครั่งน้อย มีจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 7,145 คน
สภาพสังคม

1) การศึกษา

1.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 6 แห่ง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดงครั่งน้อย จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2536 โดยมูลนิธิศุภนิมิต
แห่งประเทศไทย และชาวบ้านดงครั่งน้อย หมู่ที่ 1,2,9 ได้รับการถ่ายโอนให้องค์การบริหารส่วนตำบล
ดงครั่งน้อยดูแลรับผิดชอบตั้งแต่ปี พ. ศ. และสนับสนุนงบประมาณในการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มี
พื้นที่ 1,200 ตารางเมตร ตั้งอยู่ หมู่ที่ 9 อยู่ข้างถนนทางเข้าหมู่บ้าน อยู่ใกล้กับโรงพยาบาลส่งเสริม
สุขภาพตำบลดงครั่งน้อย และมีการเปิดรับเด็กอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2536 เป็นต้น
มา รับผิดชอบ 2 - 5 ขวบ ปัจจุบันมีเด็กทั้งหมด 70 คน มีครูผู้ดูแลเด็ก

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชิงแคงได้ดำเนินการก่อสร้างครั้งแรก เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์
2552 โดยใช้ งบประมาณ จาก องค์การบริหารส่วนตำบล ดงครั่งน้อย ในการก่อสร้างจำนวน 199,000 บาท
และงบประมาณสมทบจากชาวบ้านชิงแคง และบ้านสำโรง เป็นบางส่วน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตั้งอยู่

หมู่ที่ 6 ตำบลดงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด หลังการก่อสร้างเสร็จ วันที่ 15 กรกฎาคม 2552 ได้เปิดรับเด็กเข้ารับบริการภายในศูนย์ ซึ่งมี 2 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 6, บ้านชิงแคง หมู่ที่ 7 บ้านสำโรง รับเด็กตั้งแต่ อายุ 2-5 ขวบ ปัจจุบันมีเด็กทั้งหมด 50 คน มีครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 3 คน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโพนทอนได้ดำเนินการก่อสร้างศูนย์ชั่วคราวที่บ้านเลขที่ 61 หมู่ที่ 3 ตำบล ดงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เปิดรับสมัครเด็กอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2539 ซึ่งมีครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 4 คน พ.ศ. 2541 ได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคารจากกรมพัฒนาชุมชน ซึ่งได้ดำเนินการก่อสร้างที่สาธารณะ ซึ่งเป็นสถานที่ตั้งปัจจุบัน จำนวนเด็ก 60 คน มีครู 4 คน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านแสนสีได้ดำเนินการก่อสร้างครั้งแรก เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2552 มีพื้นที่ 1 งาน 75 ตารางวา โดยใช้ งบประมาณ จาก องค์การบริหารส่วนตำบล ดงครั้งน้อย ในการก่อสร้างจำนวน 199,000 บาท และงบประมาณสมทบจากชาวบ้านแสนสี และบ้านแสนสีน้อย เป็นบางส่วน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตั้งอยู่ หมู่ที่ 4 ตำบลดงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด หลังการก่อสร้างเสร็จ วันที่ 16 กรกฎาคม 2552 ได้เปิดรับเด็กเข้ารับบริการภายในศูนย์ ซึ่งมี 2 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 4,บ้านแสนสี หมู่ที่ 10 บ้านแสนสีน้อย รับเด็กตั้งแต่ อายุ 2-5 ขวบ ปัจจุบันมีเด็กทั้งหมด 47 คน มีครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 3 คน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดสุทธิสวรรณาราม เริ่มเปิดทำการครั้งแรก เมื่อ พ.ศ. 2536 โดยการริเริ่มของพระสมุจันท์ จันทสีโล และคณะกรรมการวัด ต่อมา พ.ศ. ได้ถ่ายโอนจากกรมศาสนา เข้าสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ดงครั้งน้อย พ.ศ. 2548 ได้ดำเนินการก่อสร้างศูนย์หลังใหม่ โดยใช้ งบประมาณ จาก อบต. รับเด็กตั้งแต่ อายุ 2-5 ขวบ ปัจจุบันมีเด็กทั้งหมด 45 คน มีครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 4 คน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโพนฮาด เริ่มเปิดทำการครั้งแรก เมื่อ วันที่ 2 ม.ค. พ.ศ. 2542 งบประมาณในการก่อสร้างจาก อบต. ดงครั้งน้อย จำนวน 200,000 บาท และงบประมาณสมทบจากชาวบ้านโพนฮาด รับเด็กตั้งแต่ อายุ 2-5 ขวบ ปัจจุบันมีเด็กทั้งหมด 41 คน มีครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 3 คน

1.2 โรงเรียนประถมศึกษา	4	แห่ง
1.3 โรงเรียนมัธยมศึกษา (โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา)	4	แห่ง
1.4 หอกระจายข่าว	13	แห่ง
1.5 ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน	13	แห่ง
1.6 ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	1	แห่ง (องค์การบริหาร

ส่วนตำบลดงครั้งน้อย, 2555, อัดสำเนา).

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พยงค์ พรหมจารย์ (2546, 89 หน้า) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารโครงการพัฒนาเด็กของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดหนองบัวลำภู” ผลการวิจัยพบว่า “ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารโครงการพัฒนาเด็กในด้านต่างๆ ดังนี้ 1) การเตรียมและปรับ (วิเคราะห์) โครงการพัฒนาเด็ก 2) การนำโครงการพัฒนาเด็กไปปฏิบัติ 3) การประเมินผลโครงการพัฒนาเด็ก โดยภาพรวมความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับ “เห็นด้วย” ทั้ง 3 ด้าน เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านแล้วพบว่า

1. การเตรียมและปรับ (วิเคราะห์) โครงการพัฒนาเด็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ควรนำข้อมูลจากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กก่อนวัยเรียนในเขตความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล ผสมกับข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานของครัวเรือนและข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา การคัดเลือกแนวทางแก้ไขปัญหามาจัดทำโครงการพัฒนาเด็ก ควรคำนึงถึงความพร้อมและความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ และควรประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อขอรับการสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ

2. การนำโครงการพัฒนาเด็กไปปฏิบัติ องค์การบริหารส่วนตำบล ควรแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาเด็กและผู้ดูแลเด็ก เป็นองค์กรรับผิดชอบการดำเนินงานตามโครงการ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลทำหน้าที่ควบคุม กำกับดูแล สนับสนุนและประสานการดำเนินงาน โดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเด็ก ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน ในด้านงบประมาณองค์การบริหารส่วนตำบล ควรสนับสนุนงบประมาณในด้าน การปรับปรุงอาคารสถานที่ การจัดหาสื่อการเรียนการสอน การจัดหาอาหารกลางวัน อาหารเสริม(นม) ค่าตอบแทนผู้ดูแลเด็ก ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการพัฒนาเด็กรวมทั้งการจัดสวัสดิการต่างๆ แก่ผู้ดูแลเด็กและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ

3. การประเมินผลโครงการพัฒนาเด็ก ในระยะก่อนดำเนินการ ควรประเมินความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก ผู้ดูแลเด็ก และความพร้อมของอาคารสถานที่ สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์เครื่องเล่นต่างๆ ในระยะระหว่างดำเนินการ ควรประเมินผล การจัดหาอาหารกลางวัน อาหารเสริม (นม) การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดูแลเด็ก คณะกรรมการพัฒนาเด็ก การจัดหาสื่อการเรียนการสอน การปรับปรุงอาคารสถานที่ การตรวจสุขภาพเด็กและการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคต่างๆ การประเมินผลระยะหลังสิ้นปีงบประมาณ ควรประเมินผล การพัฒนาการของเด็กทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญาเหมาะสมตามวัย และความพึงพอใจของผู้ปกครองเด็ก ประชาชนในหมู่บ้าน ตำบล ต่อโครงการพัฒนาเด็ก

ปราณี สุภาพ (2549, 110 หน้า) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดีเด่น ระดับเขต ปีพุทธศักราช 2547 สังกัดกรมการพัฒนาชุมชน กลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการพัฒนาเด็ก จำนวน 25 คน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดีเด่น ระดับเขต จำนวน 5 แห่ง ผลการวิจัยมีข้อค้นพบสำคัญ ดังนี้ “คณะกรรมการพัฒนาเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดีเด่นทั้ง 5 แห่ง ปฏิบัติงานตามที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด ดังนี้ 1) คณะกรรมการพัฒนาเด็กหาเวลาเข้าไปให้คำปรึกษา แนะนำ แก่ผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในลักษณะของการเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอเมื่อว่างจากงานประจำ 2) คณะกรรมการพัฒนาเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกแห่งมีการประชุม และวางแผนงานอย่างชัดเจน เป็นระบบ รวมทั้งปรึกษากับพัฒนาการประจำตำบลก่อนดำเนินการเสมอ 3) คณะกรรมการพัฒนาเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกแห่งจัดประชุมร่วมกับผู้ปกครองเด็ก และชาวบ้านอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง 4) คณะกรรมการพัฒนาเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกแห่งให้ความสนใจในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยการชี้แจงในที่ประชุมประจำเดือน และทำสรุปการดำเนินงานเป็นเอกสารฝากเด็กไปให้ผู้ปกครอง 5) คณะกรรมการพัฒนาเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกแห่งชักชวนผู้ปกครองให้นำเด็กมาเข้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และเข้าร่วมกิจกรรมโดยการติดประกาศหรือออกหนังสือเชิญ รวมทั้งการชักชวนแบบปากต่อปาก บางแห่งใช้วิธีการประกาศเสียงตามสาย และเข้าไปชักชวนผู้ปกครองเด็กด้วยตนเอง 6) คณะกรรมการพัฒนาเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกแห่ง มีหลักในการแก้ไขปัญหา คือ กรณีที่เป็นปัญหาเล็กน้อย คณะกรรมการพัฒนาเด็กที่พบปัญหาจะแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง ส่วนกรณีที่เป็นปัญหาซับซ้อน คณะกรรมการพัฒนาเด็กจะนำปัญหาเข้าที่ประชุม คณะกรรมการพัฒนาเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดีเด่นทุกแห่ง สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีระบบที่ชัดเจน นอกจากนี้ คณะกรรมการพัฒนาเด็กได้นำประสบการณ์ บุคลิกภาพ สถานภาพ และความสามารถเฉพาะตัวมาใช้ผสมผสานในการปฏิบัติงานด้วย”

จรรยา จิตต์มณี (2550, 105 หน้า) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่ามะขาม อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า “ผู้ปกครองมีความคาดหวังในการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับสูงมาก ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า อายุ ระดับ การศึกษา และรายได้ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ จึงไม่มีผลต่อความคาดหวังของผู้ปกครองในการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็กเล็ก ส่วนอาชีพ พบว่า เป็นไปตามสมมติฐาน จึงมีผลต่อความคาดหวังและความรู้ความเข้าใจกับความคาดหวังและความรู้ความเข้าใจกับการมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมกับความคาดหวัง ความรู้ความเข้าใจกับความคาดหวัง พบว่า มีความสัมพันธ์ในทางบวก โดยนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05”

เยาวลักษณ์ เขียวสวาส (2551, 119 หน้า) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “สภาพและปัญหาการดำเนินงานจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอ่างทอง” ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพและปัญหาการดำเนินงานจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอ่างทอง สภาพการดำเนินงานจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาการดำเนินงานจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยรวมอยู่ในระดับน้อย

2. เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการดำเนินงานจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอ่างทอง โดยรวมตามระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนสภาพการดำเนินงานจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยรวมตามตำแหน่ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยรวมตามตำแหน่งไม่แตกต่างกัน

พรธณิญากร สีทวนอก (2553, 140 หน้า) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการมีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกบ อำเภอนองแสง จังหวัดสระบุรี” ผลการวิจัยพบว่า “การพัฒนาการมีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกบ อำเภอนองแสง จังหวัดสระบุรี ในวงรอบที่ 1 ใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การประชุมระดมความคิดเห็นตาม กระบวนการ AIC การมอบหมายงาน การศึกษาดูงานและการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ผลการศึกษาในวงรอบที่ 1 พบว่า กลุ่มผู้ร่วมศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สามารถร่วมกำหนดนโยบายและจัดทำแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยการมีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการปรับปรุงอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แต่เนื่องจากกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีข้อจำกัดในด้านเวลาจึงไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ครอบคลุมในทุกด้าน จึงได้พัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์ การนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ส่งผลให้คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของตนเองได้ดีขึ้น โดยคณะกรรมการได้เข้าร่วมและสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร่วมกับชุมชน

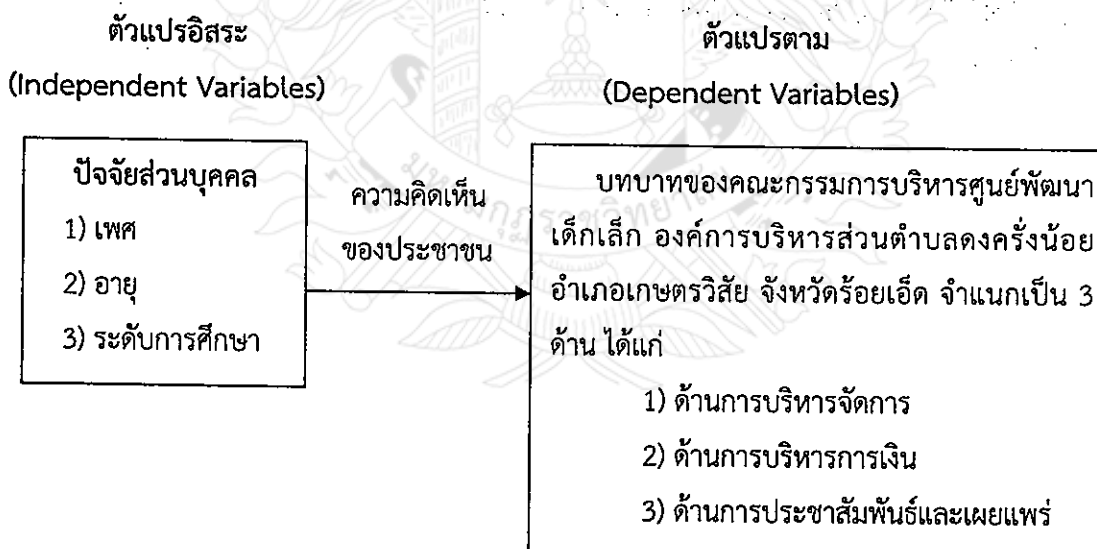
โดยสรุป การพัฒนาการมีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกบ อำเภอนองแสง จังหวัดสระบุรี ทำให้คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และสามารถปฏิบัติงานตามบทบาท

หน้าที่ของตนเองได้ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน พัฒนาการมีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อไป”

ผลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาเรื่องนี้ได้ว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อาจจะขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ได้แก่ ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล (เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้) ความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การมีส่วนร่วมในกิจกรรมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.6 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยบูรณาการมาจากเอกสารเรื่อง ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2540 (กระทรวงมหาดไทย, 2540, (อัดสำเนา) เป็นทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และนำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้เสนอวิธีการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 13 หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น 1,779 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 326 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) โดยใช้สูตรของ ยามาเน (Taro Yamane) (ยุทธ ไกยวรรณ, 2545, หน้า 107)

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	ขนาดของประชากร
	e	แทน	ความคลาดเคลื่อนทางสถิติร้อยละ 5 หรือ .05

$$\text{แทนค่าในสูตร } n = \frac{1,779}{1 + (1,779 \times 0.05)^2}$$

$$n = \frac{1,779}{1 + (1,779 \times 0.0025)}$$

$$= \frac{1,779}{5.45}$$

$$= 326.42 \text{ คน}$$

ตัดทศนิยมได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน = 326 คน

คำนวณสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนประชากรมากน้อยแต่ละหมู่บ้าน และสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างปรากฏตามตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหมู่บ้าน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวน ครัวเรือน	วิธีคำนวณ	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง
1	บ้านดงครึ่งน้อย	185	$\frac{185 \times 326}{1,779}$	34
2	บ้านดงครึ่งน้อย	181	$\frac{181 \times 326}{1,779}$	33
3	บ้านโพนทอน	225	$\frac{225 \times 326}{1,779}$	41
4	บ้านแสนสี	199	$\frac{199 \times 326}{1,779}$	37
5	บ้านโพนแท่น	124	$\frac{124 \times 326}{1,779}$	23
6	บ้านชิงแคง	111	$\frac{111 \times 326}{1,779}$	20
7	บ้านสำโรง	120	$\frac{120 \times 326}{1,779}$	22
8	บ้านโพนแท่นนอก	69	$\frac{69 \times 326}{1,779}$	13
9	บ้านดงครึ่งน้อย	122	$\frac{122 \times 326}{1,779}$	22
10	บ้านแสนสีน้อย	57	$\frac{57 \times 326}{1,779}$	10
11	บ้านเสริมสุข	71	$\frac{71 \times 326}{1,779}$	13

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวน ครัวเรือน	วิธีคำนวณ	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง
12	บ้านโพธิ์ฮาด	205	$\frac{205 \times 326}{1,779}$	38
13	บ้านหนองหัวโนน	110	$\frac{110 \times 326}{1,779}$	20
รวม		1,779		326

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งระดับของการวัดออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 121)

มากที่สุด	หมายถึง	5	คะแนน
มาก	หมายถึง	4	คะแนน
ปานกลาง	หมายถึง	3	คะแนน
น้อย	หมายถึง	2	คะแนน
น้อยที่สุด	หมายถึง	1	คะแนน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questions) เพื่อสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) มีขั้นตอนดังนี้

3.3.1 ผู้วิจัยทำการศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสาร วารสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3.2 กำหนดประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการทราบ เพื่อจะนำไปใช้ในการสร้างเป็นข้อคำถาม ในแบบสอบถาม

3.3.3 สร้างแบบสอบถาม แล้วนำเสนออาจารย์ที่ศึกษาระดับปริญญาโท พิจารณาตรวจสอบประเด็นต่าง ๆ ตลอดจนความถูกต้องของภาษาที่ใช้ และให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไข

3.3.4 แก้ไขตามอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ และนำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขความเที่ยงตรงทั้งด้านโครงสร้างเนื้อหา และสำนวนภาษา จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม กับข้อคำถาม ประเมินความถูกต้องโดยใช้สูตรการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence Index) หรือ IOC (ยูทอร์ ไกยวรรณ, 2545, หน้า 159) มีเกณฑ์ ดังนี้

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
-1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่วัดตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

การหาค่าความตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบของแต่ละข้อ โดยใช้สูตร IOC คำนวณได้ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ

IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหาหรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

(เกณฑ์ในการเลือกคำถาม พิจารณาข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า หรือเท่ากับ 0.50) ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย

- 1) ดร.จางง กมลศิลป์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วุฒิการศึกษา กศ.บ.(ภาษาไทย), กศ.ม.(การประถมศึกษา), ปร.ด. (การบริหารการศึกษา)
- 2) นายเอี่ยม อมาตย์มูลตรี ผู้เชี่ยวชาญด้านสำนวนภาษา
ตำแหน่ง อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
วุฒิการศึกษา พ.ม., กศ.บ. (ภาษาไทย), กศ.ม. (การสอนภาษาไทย)
- 3) ดร.เสนห์ เสาวพันธ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้าง
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านฮ่องเฮ่ พยอมหนองม่วง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด
วุฒิการศึกษา ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัย

ราชภัฏมหาสารคาม

3.3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ไปวิเคราะห์ค่า IOC จากการหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ผลปรากฏว่าได้ค่า IOC เท่ากับ 0.67 จำนวน 1 ข้อ และค่า IOC เท่ากับ 1 จำนวน 21 ข้อ

3.3.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับหัวหน้าครัวเรือนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.3.7 การทดสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ดำเนินการเป็นลำดับ ดังนี้

1) หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกใช้ได้ ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์ตัดสินว่าข้อนั้นมีอำนาจจำแนกใช้ได้ สมควรนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .21 - .62

2) นำข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกผ่านเกณฑ์ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ผลการทดสอบ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .83

3.3.8 แก้ไขปรับปรุง และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลในการวิจัยที่เก็บได้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยได้วางขั้นตอนการดำเนินงานไว้ดังนี้

3.4.1 ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด นำเรียนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขออนุญาต และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.2 ประสานงานโดยตรงกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อแจ้งความประสงค์และกำหนดการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวันเวลา และสถานที่ที่กำหนด หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ ได้มาวิเคราะห์ แปลความ สรุปผล และเขียนรายงานการวิจัย

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.5.1 นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมแล้ว นำมาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

3.5.2 นำมาจัดหมวดหมู่ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

3.5.3 วิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้งในภาพรวม รายด้าน และรายข้อ แล้วแปลผลตามเกณฑ์ การวิเคราะห์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 100)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.51-5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.51-4.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.51-3.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.51- 2.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5.4 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าความต่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด กับปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้ค่า t-test และ F-test (One-Way ANOVA)

3.5.5 วิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยการแจกวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และแจกแจงความถี่ (Frequency)

3.5.6 นำเสนอผลการวิจัยโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.6.1 การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

- 1) การหาค่าอำนาจจำแนกของแต่ละข้อ
- 2) การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

(α - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

3.6.2 ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

- 1) ค่าร้อยละ (Percentage)
- 2) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
- 3) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 4) ค่า t-test
- 5) ค่า F-test

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ เสนอรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มสองกลุ่ม (Independent)
F	แทน	ทดสอบความแตกต่างตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป
df	แทน	ขั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกของคะแนนยกกำลังสอง (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลบวกของคะแนนยกกำลังสอง (Mean Square)
p	แทน	ความน่าจะเป็นที่ใช้เปรียบเทียบกับความมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ของประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวนคน	ร้อยละ
ชาย	167	51.23
หญิง	159	48.77
รวม	326	100.00
อายุ		
ไม่เกิน 30 ปี	85	26.07
31 – 50 ปี	148	45.40
51 ปีขึ้นไป	93	28.53
รวม	326	100.00
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	146	44.79
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	180	55.21
รวม	326	100.00

จากตารางที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 51.23 เป็นเพศหญิง จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 48.77 มีอายุ 31-50 ปี จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 45.40 รองลงมา มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 28.53 และมีอายุไม่เกิน 30 ปี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 26.07 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 55.21 และมีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 44.79

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 2-5

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน (n = 326)

ความคิดเห็นต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับ	ระดับ
ด้านการบริหารจัดการ	3.40	.68	1	ปานกลาง
ด้านการบริหารการเงิน	3.31	.68	2	ปานกลาง
ด้านการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่	3.28	.60	3	ปานกลาง
เฉลี่ย	3.33	.65		ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารจัดการ รองลงมาคือด้านการบริหารการเงิน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่

ตารางที่ 3 คะแนนเฉลี่ย ความเป็ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการบริหารจัดการ โดยรวมและรายข้อ (n = 326)

ข้อ	ด้านการบริหารจัดการ	ระดับความต้องการ		
		$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1	กรรมการพัฒนาเด็ก ชี้แจงหลักการวิธีการและวัตถุประสงค์จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แก่องค์กรอาสาสมัคร ผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้น	3.76	.82	มาก
2	กรรมการพัฒนาเด็ก จัดทำแผนงานโครงการในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.51	.65	มาก
3	กรรมการพัฒนาเด็ก ชี้แจงแผนงานโครงการในการดำเนินงานประจำปีให้ผู้ปกครอง คณะกรรมการหมู่บ้านอาสาสมัคร องค์กรอื่นๆ ทราบ	3.40	.63	ปานกลาง
4	กรรมการพัฒนาเด็ก สรุปผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ผู้ปกครองทราบ	3.42	.66	ปานกลาง
5	กรรมการพัฒนาเด็ก ร่วมพิจารณาคัดเลือกผู้ดูแลเด็ก	3.35	.65	ปานกลาง
6	กรรมการพัฒนาเด็ก พิจารณาคัดเลือกเด็กเข้ารับการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.30	.65	ปานกลาง
7	กรรมการพัฒนาเด็ก ได้แนะนำการปฏิบัติงานแก่ผู้ดูแลเด็ก	3.36	.70	ปานกลาง
8	กรรมการพัฒนาเด็ก ให้คำปรึกษาและแนะนำผู้ดูแลเด็กในการทำกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ เช่นวันเด็ก วันพ่อ วันแม่	3.26	.67	ปานกลาง
9	กรรมการพัฒนาเด็กกำกับดูแลการประกอบ อาหารหรือจัดซื้ออาหารเพื่อดูแลเด็ก	3.37	.72	ปานกลาง
10	กรรมการพัฒนาเด็ก กำกับดูแลการดำเนินงานตามแผนงานโครงการที่กำหนดไว้	3.26	.68	ปานกลาง
เฉลี่ย		3.40	.68	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการบริหารจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กรรมการพัฒนาเด็ก ชี้แจงหลักการวิธีการและวัตถุประสงค์จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แก่องค์กรอาสาสมัคร ผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้น รองลงมา คือ กรรมการพัฒนาเด็ก จัดทำแผนงานโครงการในการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กรรมการพัฒนาเด็ก กำกับดูแลการดำเนินงานตามแผนงานโครงการที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ
บทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลครั้งน้อย
อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการบริหารการเงิน โดยรวมและรายข้อ (n = 326)

ข้อ	ด้านการบริหารการเงิน	ระดับความต้องการ		
		$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1	กรรมการพัฒนาเด็กร่วมกำหนดและจัดเก็บค่าบำรุง ศูนย์จากผู้ปกครอง	3.47	.99	ปานกลาง
2	กรรมการพัฒนาเด็กจัดหาทุนสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.27	.59	ปานกลาง
3	กรรมการพัฒนาเด็ก แสวงหาผู้บริจาคเงิน วัสดุ อุปกรณ์ แก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.30	.60	ปานกลาง
4	กรรมการพัฒนาเด็กกำหนดหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงิน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.38	.69	ปานกลาง
5	กรรมการพัฒนาเด็ก แก้ไขปัญหาทางด้านการเงินของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.27	.61	ปานกลาง
6	กรรมการพัฒนาเด็ก ควบคุม ตรวจสอบบัญชีรับ-จ่าย และทะเบียนวัสดุ ครุภัณฑ์ต่างๆ ของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก	3.24	.65	ปานกลาง
7	กรรมการพัฒนาเด็ก แลกผลการใช้จ่ายของศูนย์พัฒนา เด็กเล็กแก่ผู้ปกครอง องค์กร อาสาสมัคร และผู้นำท้องถิ่น ตลอดทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้ให้การสนับสนุนทราบ	3.24	.62	ปานกลาง
เฉลี่ย		3.31	.68	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหาร
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการ
บริหารการเงิน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กรรมการ
พัฒนาเด็กร่วมกำหนดและจัดเก็บค่าบำรุงศูนย์จากผู้ปกครอง รองลงมา คือ กรรมการพัฒนาเด็กกำหนด
หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กรรมการพัฒนาเด็ก ควบคุม
ตรวจสอบบัญชีรับ-จ่าย และทะเบียนวัสดุ ครุภัณฑ์ต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ตารางที่ 5 คะแนนเฉลี่ย ความเป็ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ โดยรวมและรายข้อ (n = 326)

ข้อ	ด้านการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่	ระดับความต้องการ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	กรรมการพัฒนาเด็ก เผยแพร่ผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ผู้ปกครอง องค์กร อาสาสมัคร และผู้นำท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ และผู้ให้การสนับสนุนทราบผ่านสื่ออื่นๆ	3.29	.61	ปานกลาง
2	กรรมการพัฒนาเด็กส่งเสริมให้ผู้ดูแลเด็ก จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้มาติดต่อทราบความก้าวหน้าของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.34	.59	ปานกลาง
3	กรรมการพัฒนาเด็ก เยี่ยมเยียน ผู้ปกครองที่ไม่ได้นำลูกเข้ารับการเลี้ยงดู เพื่อชี้แจงและเชิญชวนให้นำเด็กเข้ามารับการเลี้ยงดูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.22	.57	ปานกลาง
4	กรรมการพัฒนาเด็ก นำผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแจ้งให้ที่ประชุมผู้ปกครองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ	3.23	.62	ปานกลาง
5	กรรมการพัฒนาเด็กประสานงานกับผู้ปกครอง อาสาสมัคร เอกชน โรงเรียน วัด หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อขอรับการสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.31	.63	ปานกลาง
เฉลี่ย		3.28	.60	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการ ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กรรมการพัฒนาเด็กส่งเสริมให้ผู้ดูแลเด็ก จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้มาติดต่อทราบ ความก้าวหน้าของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รองลงมา คือ กรรมการพัฒนาเด็กประสานงานกับผู้ปกครอง อาสาสมัคร เอกชน โรงเรียน วัด หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อขอรับการสนับสนุนการดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กรรมการพัฒนาเด็ก เยี่ยมเยียน ผู้ปกครองที่ ไม่ได้นำลูกเข้ารับการเลี้ยงดู เพื่อชี้แจงและเชิญชวนให้นำเด็กเข้ามารับการเลี้ยงดูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 6-8

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็น	เพศชาย (n = 167)			เพศหญิง (n = 159)			t	p
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ		
ด้านการบริหารจัดการ	3.45	.66	ปานกลาง	3.36	.70	ปานกลาง	1.00	.32
ด้านการบริหารการเงิน	3.33	.67	ปานกลาง	3.29	.70	ปานกลาง	1.10	.27
ด้านการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่	3.30	.59	ปานกลาง	3.26	.62	ปานกลาง	.70	.09
เฉลี่ย	3.35	.58	ปานกลาง	3.32	.73	ปานกลาง	1.36	.74

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชาย และเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความเป็ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
ด้านการบริหารจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	1.40	2	.70	1.35	.12
	ภายในกลุ่ม	168.83	323	.52		
	รวม	170.23	325			
ด้านการบริหารการเงิน	ระหว่างกลุ่ม	.57	2	.28	1.87	.44
	ภายในกลุ่ม	50.06	323	.15		
	รวม	50.63	325			
ด้านการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่	ระหว่างกลุ่ม	.43	2	.22	1.47	.35
	ภายในกลุ่ม	49.40	323	.15		
	รวม	49.83	325			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	.86	2	.43	.86	.07
	ภายในกลุ่ม	161.51	323	.50		
	รวม	162.37	325			

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความเป็ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ดงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับ การศึกษา

ความคิดเห็น	ต่ำกว่าปริญญาตรี (n = 146)			ปริญญาตรีหรือสูงกว่า (n = 180)			t	p
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
ด้านการบริหารจัดการ	3.45	.65	ปานกลาง	3.36	.70	ปานกลาง	1.21	.20
ด้านการบริหารการเงิน	3.34	.66	ปานกลาง	3.28	.71	ปานกลาง	.61	.11
ด้านการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่	3.32	.58	ปานกลาง	3.25	.62	ปานกลาง	.87	.27
เฉลี่ย	3.40	.58	ปานกลาง	3.26	.72	ปานกลาง	.94	.19

จากตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของ คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลดงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การ
บริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	คณะกรรมการควรมีกำกับดูแลการดำเนินงานตามแผนงานโครงการที่กำหนดไว้ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	22
2	คณะกรรมการควรพิจารณาคัดเลือกเด็กเข้ารับการเลี้ยงดูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	15
3	คณะกรรมการควรควบคุม ตรวจสอบบัญชีรับ-จ่าย และทะเบียนวัสดุ ครุภัณฑ์ต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	8
4	คณะกรรมการควรแถลงผลการใช้จ่ายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแก่ผู้ปกครอง องค์กร อาสาสมัคร และผู้นำท้องถิ่นตลอดทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้ให้การสนับสนุนทราบ	5
5	คณะกรรมการควรเยี่ยมเยียน ผู้ปกครองที่ไม่ได้นำลูกเข้ารับการเลี้ยงดู เพื่อชี้แจง และเชิญชวนให้นำเด็กเข้ามารับการเลี้ยงดูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3

จากตารางที่ 9 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อย
สามลำดับแรก คือ คณะกรรมการควรมีกำกับดูแลการดำเนินงานตามแผนงานโครงการที่กำหนดไว้
ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คณะกรรมการควรพิจารณาคัดเลือกเด็กเข้ารับการเลี้ยงดูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
และคณะกรรมการควรควบคุม ตรวจสอบบัญชีรับ-จ่าย และทะเบียนวัสดุ ครุภัณฑ์ต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ของประชาชนที่มี เพศ อายุ และระดับการศึกษา แตกต่างกัน และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 326 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) โดยใช้สูตรของ ยามาเน (Taro Yamane) และสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปลายปิด ผู้วิจัยใช้ลักษณะคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าห้าระดับ โดยใช้หลักของ Likert Scale คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questions) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติอนุมานหรืออ้างอิง ได้แก่ การทดสอบสองกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกันโดยใช้ t-test (Independent Samples) และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หรือ F-test ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผล

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผล

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผลของการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารจัดการ รองลงมาคือ ด้านการบริหารการเงิน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่

เมื่อแยกออกเป็นรายด้าน พบว่า มีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1) ด้านการบริหารจัดการ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กรรมการพัฒนาเด็ก ชี้แจงหลักการวิธีการและวัตถุประสงค์จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แก่องค์กรอาสาสมัคร ผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ต้องการมีส่วนร่วมหรือให้คำแนะนำให้มีการปฏิบัติจริง จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ภายในศูนย์ฯ เช่น มีการปลูกพืช

2) ด้านการบริหารการเงิน พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กรรมการพัฒนาเด็กร่วมกำหนดและจัดเก็บค่าบำรุงศูนย์จากผู้ปกครอง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กรรมการพัฒนาเด็ก ควบคุม ตรวจสอบบัญชีรับ-จ่าย และทะเบียนวัสดุ ครุภัณฑ์ต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3) ด้านการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กรรมการพัฒนาเด็ก ส่งเสริมให้ผู้ดูแลเด็ก จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้มาติดต่อทราบความก้าวหน้าของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กรรมการพัฒนาเด็ก เยี่ยมเยียน ผู้ปกครองที่ไม่ได้นำลูกเข้ารับการเลี้ยงดู เพื่อชี้แจงและเชิญชวนให้นำเด็กเข้ามารับการเลี้ยงดูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

5.1.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการเปรียบเทียบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

5.1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก คือ คณะกรรมการควรมีกำกับดูแลการดำเนินงานตามแผนงานโครงการที่กำหนดไว้ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คณะกรรมการควรพิจารณาคัดเลือกเด็กเข้ารับการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และคณะกรรมการควรควบคุม ตรวจสอบบัญชีรับ-จ่าย และทะเบียนวัสดุ ครุภัณฑ์ต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

5.2 อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีผลการวิจัยที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผลเพิ่มเติมตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

5.2.1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทั้งสี่ด้านอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งมีบทบาทสำรวจความต้องการ จัดเตรียมสถานที่ตั้งศูนย์ฯ ประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ผู้ปกครองนำเด็กเข้ามาใช้บริการ พิจารณาคัดเลือกอาสาสมัครผู้ดูแลเด็ก ตามคุณสมบัติที่กำหนด ประสานงาน คณะกรรมการชุมชนและสำนักงานเขตขอนแก่นจัดตั้งศูนย์ฯ ขอรับการสนับสนุนค่าตอบแทนอาสาสมัครผู้ดูแลเด็ก อาหารเสริม นมผง และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น ควบคุม กำกับดูแล บริหารการดำเนินงานศูนย์ฯ จัดทำหลักฐาน การรับ - จ่าย และอุปกรณ์การเรียนการสอน อุปกรณ์เครื่องครัว ให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยเหลือ การปฏิบัติงานของอาสาสมัครผู้ดูแลเด็กประจำศูนย์ ดูแลบำรุงรักษา ซ่อมแซมอาคารและอาคารส่วนประกอบ วัสดุอุปกรณ์ศูนย์ฯ ให้อยู่สภาพใช้งานได้ดี พิจารณาแก้ไขข้อขัดข้องปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานศูนย์ฯ จัดทำรายงานสรุปเสนอสำนักงานเขต ประสานกับศูนย์บริการสาธารณสุขในพื้นที่ เพื่อขอความช่วยเหลือ ตรวจสอบสภาพอนามัยเด็กเล็กในศูนย์ฯ ซึ่งล้วนเป็นบทบาทที่คณะกรรมการบริหารจะต้องปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้อง

กับแนวคิดของ บุญตา ไล่เลิศ กล่าวว่า บทบาท หมายถึง การปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพของตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งที่บุคคลได้รับ ต้องมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่กำหนดไว้ตามบทบาทของตำแหน่งนั้น และคล้อยตามความมุ่งหวังของสังคม เช่น บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาก็หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ที่ปฏิบัติในสถานศึกษานั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เขียวลักษณ์ เขียวสวาส ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอ่างทอง ผลการวิจัย พบว่า สภาพและปัญหาการดำเนินงานจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอ่างทอง สภาพการดำเนินงานจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการบริหารจัดการที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กทุกคนได้รับการเตรียมพร้อมอย่างมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชน รวมถึงเสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานและ การบริหารทั่วไปของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ภูวดล จันทรรค ที่กล่าวไว้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีการแสดงออกที่สามารถสังเกตได้และการแสดงความคิดเห็นของบุคคลหนึ่งบุคคล อื่น ๆ อาจไม่เห็นด้วยก็ได้

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า คณะกรรมการพัฒนาเด็กยังขาดการส่งเสริมให้ผู้ดูแลเด็ก ได้จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้มาติดต่อทราบความก้าวหน้าของศูนย์ และขาดประสานงานกับผู้ปกครอง ประชาชน อาสาสมัคร เอกชน โรงเรียน วัด เพื่อขอรับการสนับสนุนการดำเนินงาน รวมทั้งการเผยแพร่ผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ผู้ปกครอง องค์กร อาสาสมัครและผู้นำท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ และผู้ให้การสนับสนุนทราบผ่านสื่ออื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ งามพิศ สัตย์สงวน ได้ให้คำนิยามว่า บทบาทคือพฤติกรรมที่คาดหวังสำหรับผู้ที่อยู่ในสถานภาพต่าง ๆ ว่าจะต้องปฏิบัติอย่างไร เป็นบทบาทที่คาดหวังโดยกลุ่มคนหรือสังคม เพื่อให้ผู้สัมพันธ์มีการกระทำระหว่างกันทางสังคมได้ รวมทั้งสามารถคาดการณ์พฤติกรรมที่จะเกิดขึ้นได้ เช่น ผู้มีตำแหน่งเป็นพ่อจะได้รับการคาดหวังจากสังคมให้แสดงบทบาทหรือหน้าที่ต่างๆของพ่อ เช่น เลี้ยงดูลูก ส่งเสียลูกให้เล่าเรียนอบรมสั่งสอน ให้ความรักความเอ็นดู และอื่น ๆ อีกเป็นต้น ตำแหน่งอื่น ๆ ก็เช่นเดียวกัน เช่น ครู อาจารย์ หรือนักการภารโรง ต่างก็มีบทบาทหน้าที่ที่คาดหวังจะต้องทำในฐานะที่ครองตำแหน่งต่าง ๆ เหล่านั้นอยู่

5.2.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีประเด็นที่น่าสนใจและสามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1) ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน เห็นว่าคณะกรรมการมีหน้าที่กำหนดแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมถึงส่งเสริมให้ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อมรา พงศาพิชญ์ กล่าวว่า บทบาทคือ สิทธิหน้าที่ในการประพฤติปฏิบัติที่บุคคลหนึ่งมีต่อบุคคลอื่นในสังคมตามสถานภาพของตัว เช่น บทบาทของพ่อ ก็คือทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกให้เป็นคนดี และบทบาทของลูกก็คือเคารพเชื่อฟังพ่อแม่และทำตนเป็นคนดี

2) ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน เห็นว่า บทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่วนใหญ่จะคอยดูแลให้คำปรึกษากับครูพี่เลี้ยง แต่จะไม่มีการประชุมกับกลุ่มผู้ปกครองในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเป็นทางการ การได้รับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ จะได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และเข้ามาช่วยเหลือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น จึงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทัย หิรัญโต กล่าวว่า บทบาทคือหน้าที่ หรือพฤติกรรมอันพึงคาดหมายของบุคคลแต่ละคนในกลุ่มหรือในสังคมหนึ่ง ๆ หน้าที่หรือพฤติกรรมดังกล่าวโดยปกติเป็นสิ่งที่กลุ่ม หรือสังคมนั้นกำหนดขึ้น ฉะนั้นบทบาทจึงเป็นแบบแห่งความประพฤติของบุคคลในสถานะหนึ่ง ที่พึงมีต่อบุคคลอื่นในสถานะอีกอย่างหนึ่งในสังคมเดียวกัน

3) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า ประชาชนทุกระดับการศึกษาต่างเห็นว่า คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ปฏิบัติตามบทบาทของตนเองตามความรู้ ความเข้าใจของแต่ละบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุชา จันท์ธอม และสุรางค์ จันท์ธอม กล่าวว่า บทบาทเป็นสิ่งที่บุคคลในสถานภาพต่าง ๆ พึงกระทำ กล่าวคือ เมื่อสังคมกำหนดสิทธิและหน้าที่ให้สถานภาพใดอย่างไรแล้วบุคคลในสถานภาพนั้น ๆ จะต้องประพฤติปฏิบัติตามหน้าที่ที่กำหนดไว้

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด” ข้อมูลที่ได้จากวิจัยครั้งนี้ อาจเป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะนำไปใช้

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น จึงนำเสนอผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยเฉพาะคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรพัฒนาและปรับปรุง โดยพิจารณาถึงความเป็นไปได้ที่จะให้ผู้ปกครองเด็กมีความเชื่อมั่นไว้วางใจในการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมีโครงการประกันคุณภาพของศูนย์ในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการมีระบบประกันคุณภาพการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การประกันคุณภาพการศึกษา เพราะปัจจุบันสังคมกำลังตื่นตัวในเรื่องของความโปร่งใส ดังนั้นควรมีความพร้อมที่จะถูกตรวจสอบได้ตลอดเวลา เพื่อให้ผู้ปกครองจะได้มอบความไว้วางใจและเชื่อมั่นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดูแลเด็กอย่างมีความสุขยิ่งขึ้น

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการบริหารจัดการ ดังนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยเฉพาะคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรพัฒนาปรับปรุง โดยพิจารณาถึงความเป็นไปได้ที่จะให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการของศูนย์เพิ่มมากขึ้น ในการบริหารงาน ความต้องการของศูนย์พัฒนาเด็ก และให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ ดังนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยเฉพาะคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรพัฒนาปรับปรุง โดยพิจารณาถึงการส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ กิจกรรมของศูนย์ในด้านต่างๆ ให้เพิ่มมากขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยไม่สามารถเขียนงานให้ครอบคลุมปัญหาทุกประเด็นที่น่าสนใจ ดังนั้น จึงขอเสนอให้ผู้สนใจทำวิจัยในประเด็นที่น่าสนใจอีก ดังนี้

1) ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด กับตัวแปรอิสระอื่น ๆ เช่น รายได้ อาชีพ เป็นต้น

2) ควรทำการวิจัยในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแห่งอื่น ๆ เปรียบเทียบจากผลการศึกษาที่ได้ว่าเป็นอย่างไร และเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย และแก้ปัญหาให้ประสบผลสำเร็จต่อไป

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

1 หนังสือทั่วไป

- ชบวน พลตรี. มนุษย์กับสังคม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2544.
- งามพิศ สัตย์สงวน. หลักมานุษยวิทยาวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์รามการพิมพ์, 2543.
- ชมพู โกดิรัมย์ และมงคลหวังสุขใจ. สังคมวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2548.
- เดโช สวานานนท์. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2518.
- ธีระพร อูวรรณโร. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- นวม สงวนทรัพย์. สารัตถจิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พรินต์ติ้งเฮ้า, ๒๕๓๕.
- นิพนธ์ แจ้งเอี่ยม. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท., 2524.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2553.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2540.
- ประมวล รัตนวงศ์. จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2519.
- พรเพ็ญ เพชรสุขสิริ. การวัดทัศนคติ. กรุงเทพมหานคร : คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2531.
- พัฒนาเด็ก กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย, กอง. การพัฒนาเด็ก. กรุงเทพมหานคร : ประสานมิตร, 2542.
- _____. แนวทางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก. กรุงเทพมหานคร : ยูไนเต็ด์โปรดักชั่น, 2538.
- ไพบูลย์ ช่างเรียน. การปกครองมหานคร. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2516.
- ไพศาล หวังพานิช. วิธีวิจัย. กรุงเทพมหานคร : งานส่งเสริมและตำรา กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2531.
- ยุทธ ไภยวรรณ. พื้นฐานการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2545.
- โยธิน คันสนยุทธ และจุมพล พูลภัทรชีวัน. จิตวิทยาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ส่งเสริมวิชาการ, 2539.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร : บริษัทนานมีบุ๊คส์
พับลิเคชันส์, 2546.

วีรัชฎ์ คงคะจันทร์. หลักการส่งเสริมการเกษตร. พิมพ์ครั้งที่ 2. ขอนแก่น : ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร
คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2524.

ศักดิ์ สุนทรเสณี. เจตคติ. กรุงเทพมหานคร : ดี.ดี.บุ๊คส์สโตร์, 2531.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : ชัยศิริการพิมพ์, 2542.

สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิชย์, 2542.

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แพร์พิทยา, 2520.

สุโท เจริญสุข. หลักจิตวิทยาและพัฒนาการของมนุษย์. กรุงเทพมหานคร : แพร์พิทยา, 2525.

สุรางค์ จันทน์เอม. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แพร์พิทยา, 2520.

เสนาะ ตีเยาว์. การสัมภาษณ์ในงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2527

อมรา พงศาพิชญ์. มนุษย์กับสังคม. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

อรศรี งามวิทยาพงศ์. กระบวนการเรียนรู้ในสังคมไทยและการเปลี่ยนแปลง : จากยุคชุมชนถึงยุคพัฒนา
ความทันสมัย. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยการจัดการทางสังคม, 2549.

อุทัย หิรัญโต. สารานุกรมศัพท์ทางสังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2526.

2) วิทยานิพนธ์

กิตติ ชุดิภิญโญกุล. “บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน”.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, 2547.

จรรยา จิตต์มณี. “ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็กใน
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่ามะขาม อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี”.

ภาคินพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2550.

จุมพล นิภาเกษม. “ความคิดเห็นของเกษตรกรตำบลต่อการดำเนินโครงการปรับปรุงระบบแผนและพัฒนา
เกษตรกรรมของกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2536.

เฉลิมชัย จันทรสนา. “บทบาทของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองอำนาจเจริญที่มีต่อการพัฒนาชุมชน
การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมประเพณี อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ”. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2544.

ตะติยาวัฒน์ สุวรรณศรี. “บทบาทของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วม
ของประชาชน ศึกษากรณีอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.

- นงเยาว์ ปิฎกัรชต์. “บทบาทของพระสงฆ์ในการส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้าน : ศึกษาเฉพาะจังหวัดสงขลา”.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา,
2535.
- บุญตา ไล่เลิศ. “บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา เพชรบุรี เขต 3”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเทพสตรี, 2550.
- ปราณี สุภาพ. “ศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ดีเด่น ระดับเขต ปีพุทธศักราช 2547 สังกัดกรมการพัฒนาชุมชน”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.
- ปราโมทย์ คล้ายศิริ. “การปฏิบัติตามบทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม”.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง,
2545.
- พยงค์ พรหมจารย์. “ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารโครงการพัฒนาเด็กของคณะกรรมการบริหาร
องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดหนองบัวลำภู”. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2546.
- พรปวีณ์ พูลเฉลิม. “บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนนครินทร์, 2549.
- พรรณธัญญากร สีทันนอก. “การพัฒนาการมีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกบ อำเภอหนองแซง จังหวัดสระบุรี”. การศึกษา
ค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.
- ภูวตล จันทรศร. “ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อการเผยแพร่ความรู้ทางการเกษตร โดยวิธีใช้เทปบันทึกเสียง
ผ่านหอกระจายข่าวในจังหวัดนครราชสีมา”. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2539.
- เยาวลักษณ์ เขียวสวาส. “สภาพและปัญหาการดำเนินงานจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของคณะกรรมการบริหาร
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอ่างทอง”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, 2551.
- วรกร วงศ์ดาว. “การศึกษาบทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา :
กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเหล่าและโรงเรียนบ้านม่อน อำเภอคลอง จังหวัดแพร่”. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, 2547.

- สมบูรณ์ อวยศิลป์. “บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน : ศึกษากรณีโรงเรียนโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน เขตพื้นที่การศึกษาระยะที่”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, 2548.
- สำเร็จ กล้าหาญ. “สภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 3”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 2549.
- สินธร คำเหมือน. “บทบาทผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามพระคัมภีร์และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 2550.
- เสกสรร วัฒนพงษ์. “ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการประสานงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจทางหลวงกับเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรในเขตพื้นที่ทางหลวง หมายเลข 34 บางนา – บางปะกง”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2542.
- อรรรรณ แวดล้อม. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับของผู้ปกครองต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดยโสธร”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2545.

3) เอกสารอื่นๆ ที่ไม่ได้ตีพิมพ์

- ไตรรัตน์ โภคพลากรณ์. “เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมองค์กรและการจัดการตลาด”. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2543, (อัดสำเนา).
- มหาดไทย, กระทรวง. “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2540”. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงมหาดไทย, 2540, (อัดสำเนา).
- สุภาพร อิมสำราญรัตน์. “บทบาทของครอบครัว ชุมชน พระ และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการดูแลผู้ติดเชื่อและผู้ป่วยเอดส์ในจังหวัดร้อยเอ็ด”. ร้อยเอ็ด : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด, 2540, (อัดสำเนา).
- องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั้งน้อย. “แผนพัฒนาสามปี พ.ศ. 2555-2557”. ร้อยเอ็ด : องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั้งน้อย, 2555, (อัดสำเนา).

2. ภาษาอังกฤษ

1. Book

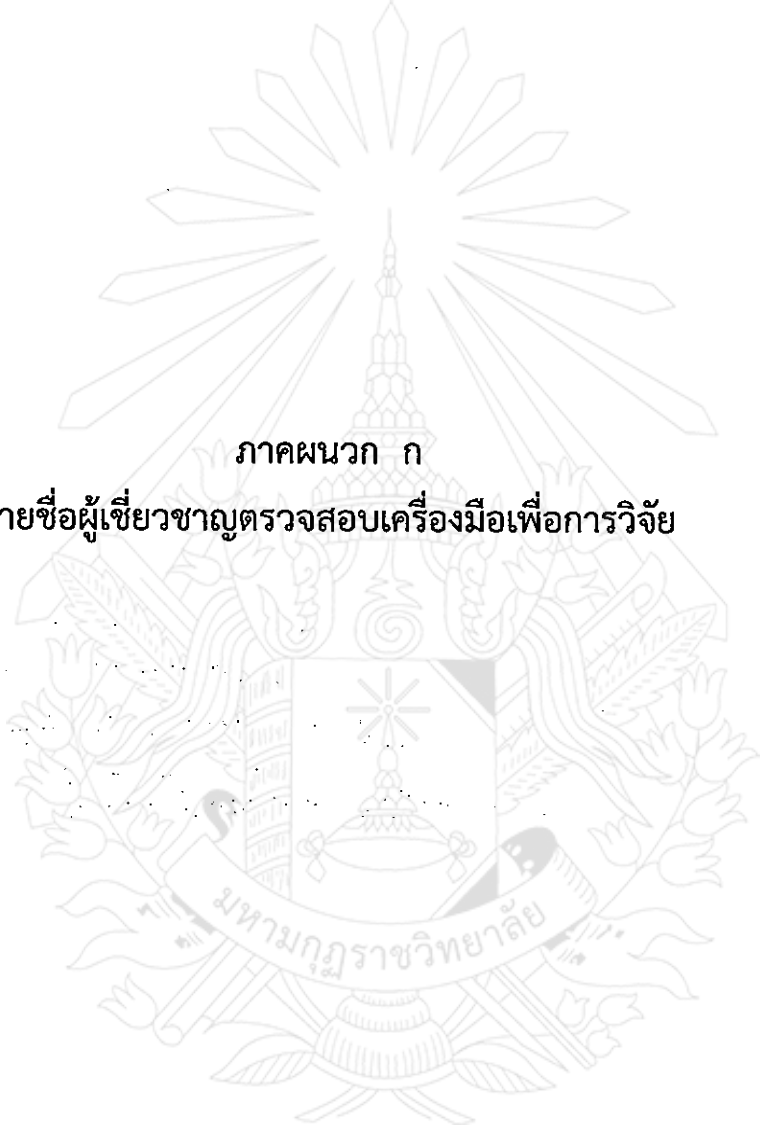
Remmer. Introduction to Psychology. New York: Harper and Brothers Publisher. 1954

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

1) ดร.จ่านง กมลศิลป์

- ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
- วุฒิการศึกษา กศ.บ.(ภาษาไทย), กศ.ม.(การประถมศึกษา), ปร.ด. (การบริหารการศึกษา)

2) นายเอี่ยม อามาตย์มุลตรี

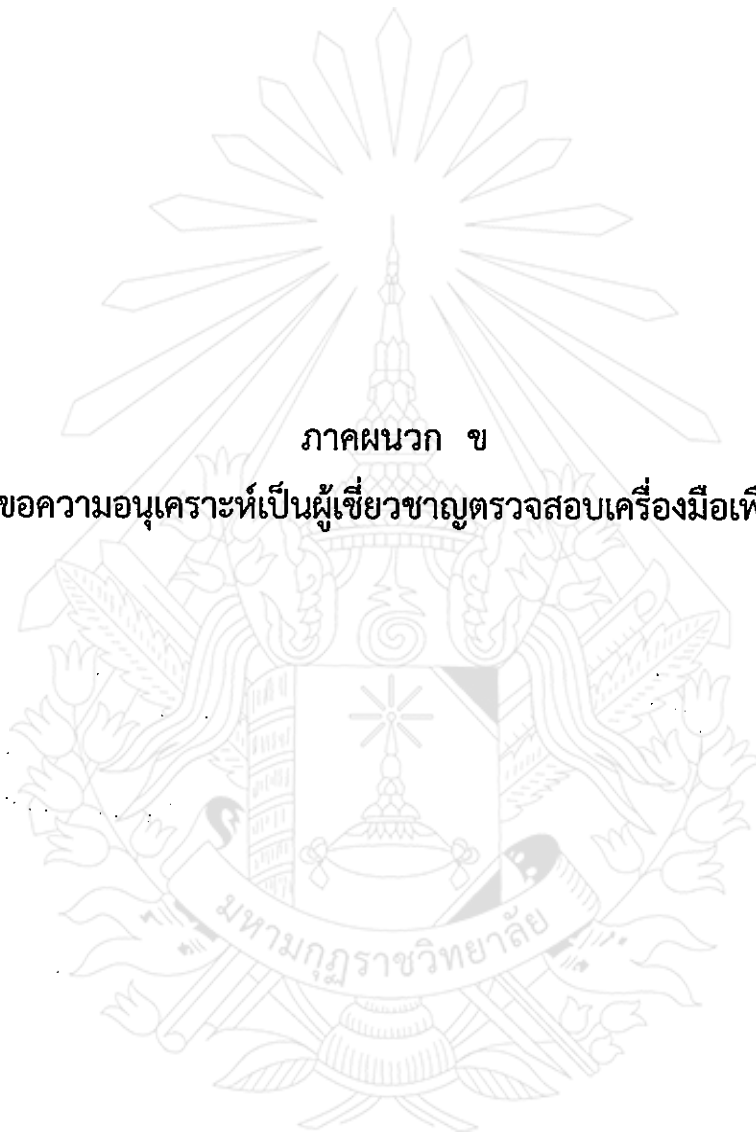
- ตำแหน่ง อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต ร้อยเอ็ด
- วุฒิการศึกษา พ.ม., กศ.บ. (ภาษาไทย), กศ.ม. (การสอนภาษาไทย)

3) ดร.เสนห์ เสาวพันธ์

- ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านฮ่องแอ้ พยอมหนองม่วง อำเภอ ปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด
- วุฒิการศึกษา ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

ศธ ๖๐๑๕/ว ๑๗๙

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลี่ยงเมือง
ตำบลดงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐

๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร ดร. คำนงศ์ กมลศิลป์

ด้วย นางณัฏฐา สิทธิลา นักศึกษาสาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมหาเพื่อโปรดทราบ และวิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้.

ขอเจริญพร

(พระราชปรีดีวิมล)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

ทิศดาอนุเคราะห์ที่ตรวจได้
ที่ ขอใบ
เครื่องมือนิตยเวินมาขอได้

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔, ๐-๔๓๕๑-๖๐๗๖ ต่อ ๑๑๒

โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘

<http://www.rec.mbu.ac.th>

๙ พ.พ ๕๖

ศธ ๖๐๑๕/ว ๑๗๙

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเสด็จเมือง
ตำบลดงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐

๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร ดร. เสงี่ยม ใสสะอาด

ด้วย นางณัฐลา สิทธิลา นักศึกษาสาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพามาเพื่อโปรดทราบ และวิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้.

ขอเจริญพร

(พระราชปรีดีวิมล)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔, ๐-๔๓๕๑-๖๐๗๖ ต่อ ๑๑๒

โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘

[http:// www.rec.mbu.ac.th](http://www.rec.mbu.ac.th)

— ทน
— อธิการบดี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิมล ใสสะอาด
อธิการบดี
๑ มิย ๕๖

ศร ๖๐๑๕/ว ๑๗๙

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลี่ยงเมือง
ตำบลคงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐

๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย
เจริญพร *นายเชิ่มม อากาศน มุสิกาว*

ด้วย นางณัฐธา สิทธิลา นักศึกษาสาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงลาน อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดทราบ และวิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระราชาปริยัติวิมล)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

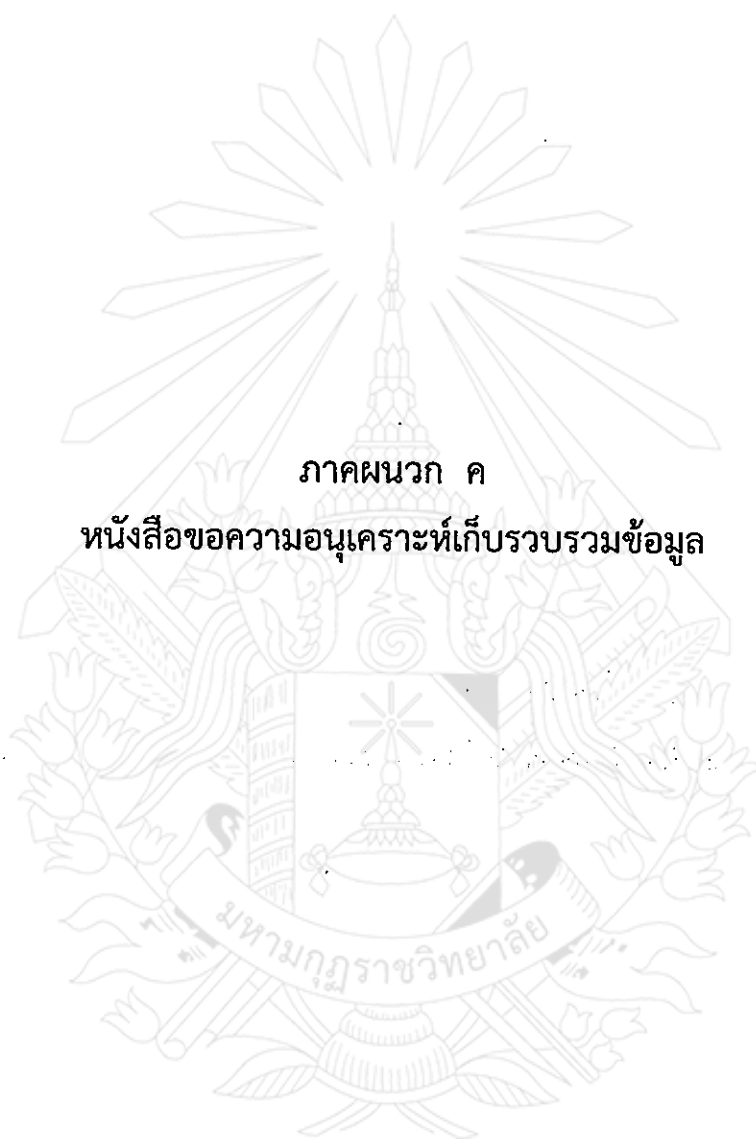
*ได้พิมพ์เอกสารพร้อมของส่ง
เดี๋ยวลูก ๑๖ ๖๐๕ ๖๐๕ ๖๐๕ ๖๐๕
(นายเชิ่มม อากาศน มุสิกาว)
๒ ๕๕.๕๖*

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔, ๐-๔๓๕๑-๖๐๗๖ ต่อ ๑๑๒

โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘

[http:// www.rec.mbu.ac.th](http://www.rec.mbu.ac.th)

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ศธ ๖๐๑๕/ว ๑๗๘

อบต.ตงครั้งน้อย
รับที่..... 1349
วันที่..... 11 ก.ย. 2556
10/104

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลียงเมือง
ตำบลดงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐

๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

เจริญพร **นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงครั้งน้อย**

ด้วย นางณัฐธา สิทธิลา นักศึกษาสาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลดงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาได้เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลในหน่วยงานของท่าน ส่วน วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะมาติดต่อประสานงานกับท่านโดยตรง

จึงเจริญพรามาเพื่อโปรดทราบ และวิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้.

ขอเจริญพร.

(พระราชปรีดีติวิมล)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

นายก อบต.ตงครั้งน้อย

เพื่อโปรดทราบ

เพื่อโปรดพิจารณาเข้าเก็บการขอ

เห็นควร.....

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔, ๐-๔๓๕๑-๖๐๗๖ ต่อ ๑๑๒

โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘

http:// www.rec.mbu.ac.th

(นายอภิเดช คำภูเมือง)
หัวหน้าสำนักปลัด

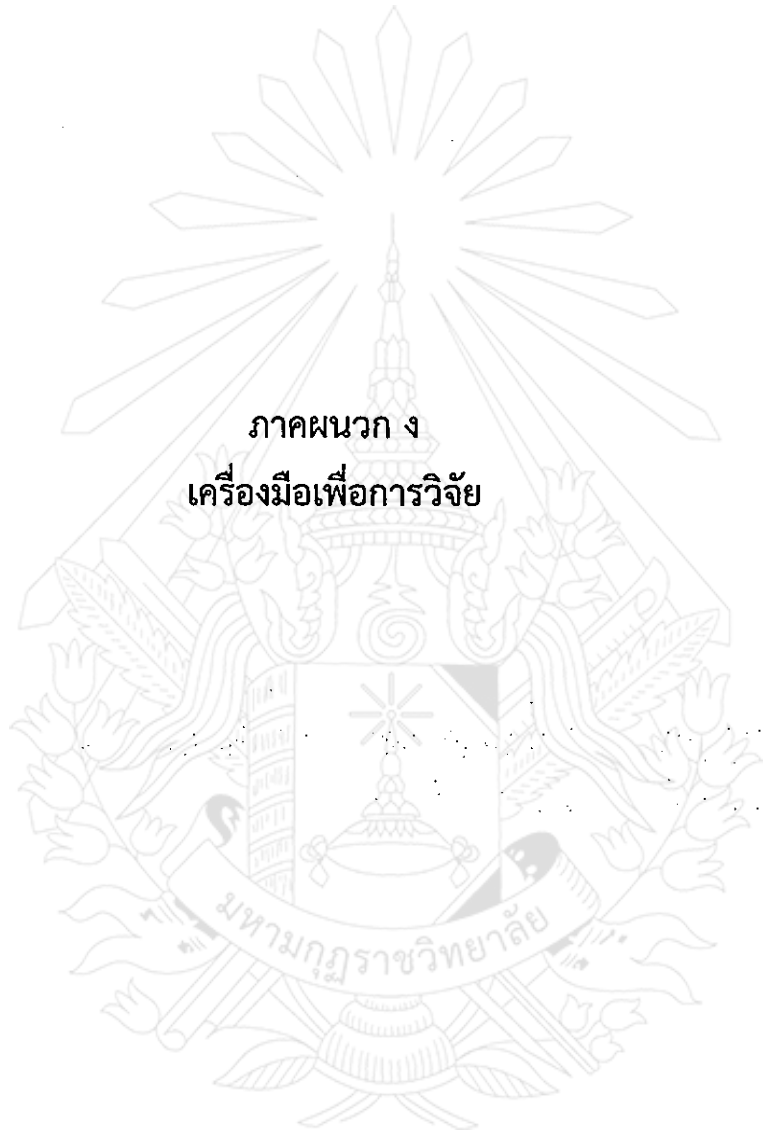
(นายบุญร่วม กิ่งเกิด)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลดงครั้งน้อย

อนุชาต

(นายบุญไสร กุลวงษ์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

ภาคผนวก ง
เครื่องมือเพื่อการวิจัย

1. ชื่อเรื่อง
2. ผู้วิจัย
3. ปีที่วิจัย
4. สถานที่วิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

*****

คำชี้แจง

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ขอให้ท่านตอบคำถามทุกข้อให้ตรงตามความเป็นจริง และคำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายต่อท่านหรือผู้อื่นแต่ประการใด

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความร่วมมือของท่านไว้ ณ โอกาสนี้

นางณัฏฐา สิทธิลา

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน [ ] หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลส่วนตัวของท่าน

1. เพศ

[ ] ชาย

[ ] หญิง

2. อายุ

[ ] ไม่เกิน 30 ปี

[ ] 31 – 50 ปี

[ ] 51 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

[ ] ต่ำกว่าปริญญาตรี

[ ] ปริญญาตรีหรือสูงกว่า

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหาร
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย
จังหวัดร้อยเอ็ด

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคำตอบทางขวามือ ของแต่ละข้อเพียงช่องเดียว ที่ตรงกับ
ความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1) ด้านการบริหารจัดการ						
1	กรรมการพัฒนาเด็ก ชี้แจงหลักการวิธีการ และวัตถุประสงค์จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แก่องค์กรอาสาสมัคร ผู้ปกครองเพื่อสร้าง ความเข้าใจให้เกิดขึ้นเพียงใด					
2	กรรมการพัฒนาเด็ก จัดทำแผนงานโครงการ ในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพียงใด					
3	กรรมการพัฒนาเด็ก ชี้แจงแผนงานโครงการ ในการดำเนินงานประจำปีให้ผู้ปกครอง คณะกรรมการหมู่บ้าน อาสาสมัคร องค์กรอื่นๆ ทราบเพียงใด					
4	กรรมการพัฒนาเด็ก สรุปผลการดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ผู้ปกครองทราบ เพียงใด					
5	กรรมการพัฒนาเด็ก ร่วมพิจารณาคัดเลือก ผู้ดูแลเด็กเพียงใด					
6	กรรมการพัฒนาเด็ก พิจารณาคัดเลือกเด็ก เข้ารับการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพียงใด					
7	กรรมการพัฒนาเด็ก ได้แนะนำการปฏิบัติงาน แก่ผู้ดูแลเด็กเพียงใด					

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8	กรรมการพัฒนาเด็ก ให้คำปรึกษาและแนะนำผู้ดูแลเด็กในการทำกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ เช่นวันเด็ก วันพ่อ วันแม่เพียงใด					
9	กรรมการพัฒนาเด็กกำกับดูแลการประกอบอาหารหรือจัดซื้ออาหารเพื่อผู้ดูแลเด็กเพียงใด					
10	กรรมการพัฒนาเด็ก กำกับดูแลการดำเนินงานตามแผนงานโครงการที่กำหนดไว้เพียงใด					
2) ด้านการบริหารการเงิน						
1	กรรมการพัฒนาเด็กร่วมกำหนดและจัดเก็บค่าบำรุงศูนย์จากผู้ปกครองเพียงใด					
2	กรรมการพัฒนาเด็กจัดหาทุนสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพียงใด					
3	กรรมการพัฒนาเด็ก แสวงหาผู้บริจาคเงินวัสดุ อุปกรณ์แก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพียงใด					
4	กรรมการพัฒนาเด็กกำหนดหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพียงใด					
5	กรรมการพัฒนาเด็ก แก้ไขปัญหาทางด้านการเงินของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพียงใด					
6	กรรมการพัฒนาเด็ก ควบคุม ตรวจสอบบัญชีรับ-จ่าย และทะเบียนวัสดุ ครุภัณฑ์ต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพียงใด					
7	กรรมการพัฒนาเด็ก แลกผลการใช้จ่ายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแก่ผู้ปกครอง องค์กรอาสาสมัคร และผู้นำท้องถิ่นตลอดทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้ให้การสนับสนุนทราบเพียงใด					

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3) ด้านการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่						
1	กรรมการพัฒนาเด็ก เผยแพร่ผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ผู้ปกครอง องค์กร อาสาสมัครและผู้นำท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ และผู้ให้การสนับสนุนทราบผ่านสื่ออื่นๆ เพียงใด					
2	กรรมการพัฒนาเด็กส่งเสริมให้ผู้ดูแลเด็กจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้มาติดต่อทราบความก้าวหน้าของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพียงใด					
3	กรรมการพัฒนาเด็ก เยี่ยมเยียน ผู้ปกครองที่ไม่ได้นำลูกเข้ารับการเลี้ยงดู เพื่อชี้แจงและเชิญชวนให้นำเด็กเข้ามารับการเลี้ยงดูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพียงใด					
4	กรรมการพัฒนาเด็ก นำผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแจ้งให้ที่ประชุมผู้ปกครองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบเพียงใด					
5	กรรมการพัฒนาเด็กประสานงานกับผู้ปกครอง อาสาสมัคร เอกชน โรงเรียน วัด หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อขอรับการสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพียงใด					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

1. ด้านการบริหารจัดการ

.....

.....

.....

2. ด้านการบริหารการเงิน

.....

.....

.....

3. ด้านการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ
คำอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

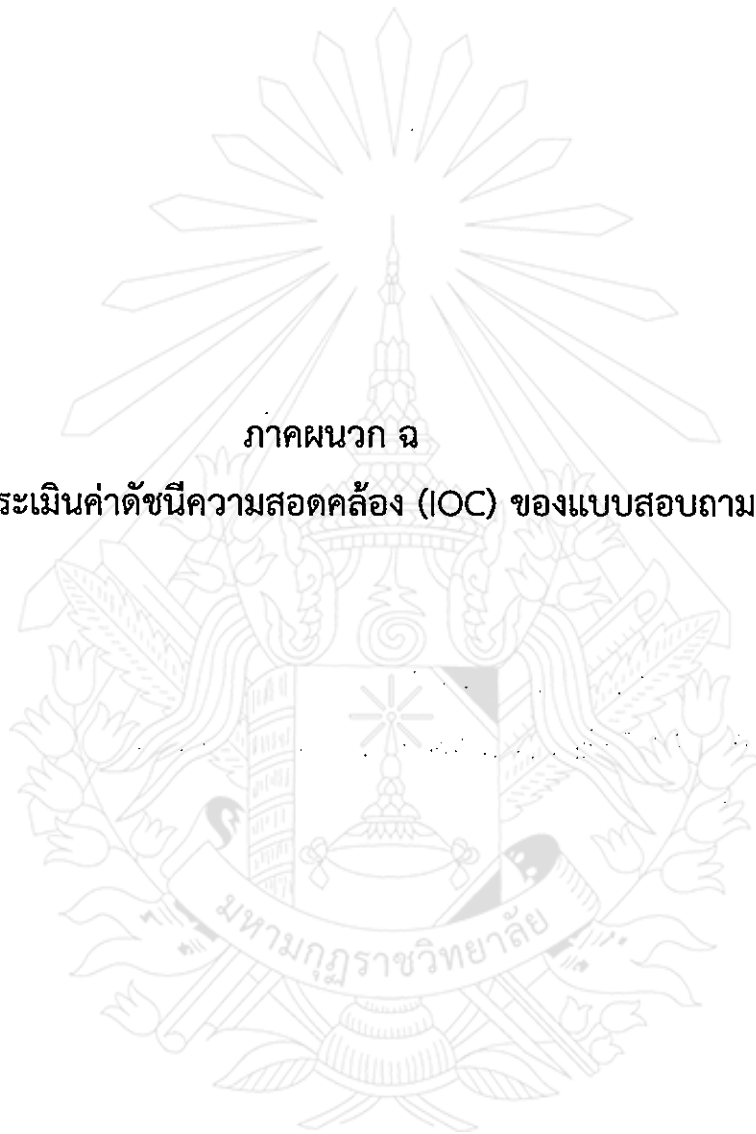
Cronbach's Alpha	N of Items
.826	22

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
จัดการ1	72.70	107.528	.566	.813
จัดการ2	72.57	109.771	.522	.816
จัดการ3	72.30	112.079	.289	.823
จัดการ4	72.77	112.599	.223	.826
จัดการ5	72.63	107.757	.345	.822
จัดการ6	72.53	111.982	.307	.823

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
จัดการ7	72.60	109.559	.421	.818
จัดการ8	72.63	115.482	.396	.831
จัดการ9	72.50	106.879	.448	.816
จัดการ10	72.83	105.730	.450	.816
การเงิน1	72.40	110.041	.336	.821
การเงิน2	72.80	113.131	.210	.826
การเงิน3	72.43	113.426	.444	.831
การเงิน4	72.73	106.616	.406	.818
การเงิน5	72.73	109.444	.346	.821
การเงิน6	72.60	107.352	.384	.819
การเงิน7	72.50	108.810	.374	.820
สัมพันธ์1	72.83	103.040	.621	.808
สัมพันธ์2	72.93	105.513	.457	.816
สัมพันธ์3	72.70	104.010	.462	.815
สัมพันธ์4	72.93	103.857	.580	.810
สัมพันธ์5	72.43	106.392	.492	.814

ภาคผนวก ฉ
แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

**แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม
ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด**

โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Item-objective Congruence Index) มีเกณฑ์ ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ลำดับ	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	ค่า IOC
1	1. ด้านการบริหารจัดการ กรรมการพัฒนาเด็ก ชี้แจงหลักการวิธีการและ วัตถุประสงค์จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แก่องค์กร อาสาสมัคร ผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจให้ เกิดขึ้นเพียงใด	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
2	กรรมการพัฒนาเด็ก จัดทำแผนงานโครงการในการ ดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพียงใด	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
3	กรรมการพัฒนาเด็ก ชี้แจงแผนงานโครงการในการ ดำเนินงานประจำปีให้ผู้ปกครอง คณะกรรมการ หมู่บ้าน อาสาสมัคร องค์กรอื่นๆ ทราบเพียงใด	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
4	กรรมการพัฒนาเด็ก สรุปผลการดำเนินงานของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ผู้ปกครองทราบเพียงใด	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
5	กรรมการพัฒนาเด็ก ร่วมพิจารณาคัดเลือกผู้ดูแล เด็กเพียงใด	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
6	กรรมการพัฒนาเด็ก พิจารณาคัดเลือกเด็กเข้ารับ การเลี้ยงดูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพียงใด	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
7	กรรมการพัฒนาเด็ก ได้แนะนำการปฏิบัติงานแก่ ผู้ดูแลเด็กเพียงใด	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1

ลำดับ	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	ค่า IOC
8	กรรมการพัฒนาเด็ก ให้คำปรึกษาและแนะนำผู้ดูแลเด็กในการทำกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ เช่นวันเด็ก วันพ่อ วันแม่เพียงใด	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
9	กรรมการพัฒนาเด็กกำกับดูแลการประกอบ อาหารหรือจัดซื้ออาหารเพื่อผู้ดูแลเด็กเพียงใด	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
10	กรรมการพัฒนาเด็ก กำกับดูแลการดำเนินงานตามแผนงานโครงการที่กำหนดไว้เพียงใด	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
2. ด้านการบริหารการเงิน						
1	กรรมการพัฒนาเด็กร่วมกำหนดและจัดเก็บค่าบำรุงศูนย์จากผู้ปกครองเพียงใด	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
2	กรรมการพัฒนาเด็กจัดหาทุนสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพียงใด	+ 1	+ 1	0	2	0.67
3	กรรมการพัฒนาเด็ก แสวงหาผู้บริจาคเงิน วัสดุอุปกรณ์แก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพียงใด	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
4	กรรมการพัฒนาเด็กกำหนดหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพียงใด	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
5	กรรมการพัฒนาเด็ก แก้ไขปัญหาทางการเงินของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพียงใด	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
6	กรรมการพัฒนาเด็ก ควบคุม ตรวจสอบบัญชีรับ-จ่าย และทะเบียนวัสดุ ครุภัณฑ์ต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพียงใด	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
7	กรรมการพัฒนาเด็ก แลกผลการใช้จ่ายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแก่ผู้ปกครอง องค์กร อาสาสมัคร และผู้นำท้องถิ่นตลอดทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้ให้การสนับสนุนทราบเพียงใด	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1

ลำดับ	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	ค่า IOC
1	3. ด้านการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ กรรมการพัฒนาเด็ก เผยแพร่ผลการดำเนินงานของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ผู้ปกครอง องค์กร อาสาสมัคร และผู้นำท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ และผู้ให้การสนับสนุน ทราบผ่านสื่ออื่นๆ เพียงใด	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
2	กรรมการพัฒนาเด็กส่งเสริมให้ผู้ดูแลเด็ก จัดทำ ป้ายประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้มา ติดต่อทราบความก้าวหน้าของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพียงใด	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
3	กรรมการพัฒนาเด็ก เยี่ยมเยียน ผู้ปกครองที่ไม่ได้ นำลูกเข้ารับการเลี้ยงดู เพื่อชี้แจงและเชิญชวนให้ นำเด็กเข้ามารับการเลี้ยงดูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพียงใด	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
4	กรรมการพัฒนาเด็ก นำผลการดำเนินงานของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแจ้งให้ที่ประชุมผู้ปกครองหรือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ เพียงใด	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
5	กรรมการพัฒนาเด็กประสานงานกับผู้ปกครอง อาสาสมัคร เอกชน โรงเรียน วัด หรือองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เพื่อขอรับการสนับสนุนการดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพียงใด	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1

ประวัติผวิจัย

ขอ/สกุล นางณัฐา สิทธิลา

วัน/เดือน/ปีเกิด วันที่ 27 เดือน มกราคม พ.ศ. 2517

ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 208 หมู่ 3 ตำบลดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัด ร้อยเอ็ด 45150

ประวัติการศึกษา ปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกการจัดการทั่วไป

ตำแหน่งและประวัติการทำงาน
พ.ศ.2547 เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
พ.ศ.2556 นักวิชาการศึกษา ระดับ 6ว.

สถานที่ทำงาน องค์การบริหารส่วนตำบลดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัด ร้อยเอ็ด 45150.

